

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

ŘÍJEN 2010

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině milostí
Sola Fide - Jedině vírou*

OBSAH

Životy svatých	1
Vznikla by moderní věda bez křesťanství?	3
Projekt mrtvý kuň	7
Ještě k článku Filozofie holokaustu	7
Biblické poradenství	10
Napsali jste nám	13
Milujete Ježíše nebo svůj hřích?	13
Nový evangelikalismus	23
Chrišlám - křesťané oslavující Ramadán	27
Spalování koránu	29
Vraždy ze cti a překvapená Amerika	30
Daňová pohádka	32
Průběžný systém - cesta do záhuby	32
Ekonomické myšlení Jana Kalvína	36
Je Boží vůle, aby byli všichni lidé spaseni?	41
Zimní konference	47

ŽIVOTY SVATÝCH

Jedenáctá kapitola epistolů Židům nám poskytuje biblický mandát ke studiu církevní historie a životopisů bratří a sester, kteří šli před námi. Jeden z výkladů těch veršů totiž praví, že právě tehdy, když slyšíme o víře našich otců a matek, můžeme snadněji *odložit „každou přítěž a hřích“* a „*vytrvat v běhu, který nám je uložen*“ (Žd 12,1). Kdybychom se zeptali autora epistolů „*Jak se máme povzbuzovat k lásce a dobrým skutkům?*“ (10,24), možná by nám odpověděl: „*Povzbuzujte se vzájemně, a to jak vy živíte sebou (10,25), tak i životem těch, kteří již zesnuli (tém je věnována celá 11. kap.)*“. Studium křesťanské historie je tím nástrojem, který nám umožní sdílet život napříč generacemi.

Toto společenství žijících a již zesnulých je zvláště klíčové pro vedoucí. Právě od nich se očekává vize pro budoucnost. Ne že by Bůh nebyl schopen tuto vizi dát – jistě to učiní. Ale často si k tomu použije právě lidské nástroje. Otázka pro nás tedy zní: *Prostřednictvím kterých lidí – jakých lidských nástrojů – Bůh dal svou vizi tobě?* Skrze koho s tebou sdílel směr, vedení a inspiraci?

Pro mne osobně nejdůležitější odpovědi na tuto otázku byli velcí mužové a ženy, jejichž životy – ačkoliv jsou již dávno mrtví – stále promlouvají.

Křesťanské životopisy, vybíráme-li dobře, nám mohou poskytnout dostatek

2 ZÁPAS O DUŠI

všeho, co potřebujeme a na co přitom máme tak málo času. Dobrý životopis je *historií* a chrání nás před pocitem, že jsme výjimeční a žijeme ve výjimečné době. Je také *teologií* – a to tou nejmocnější – neboť hoří v životech lidí, jako jsme my sami. A je také *dobrodružstvím a příběhem*, po nichž přirozeně toužíme. Nabízí pohled do duše a *osobní zkušenosti*, které prohlubují naše porozumění lidské povaze a přirozenosti. Dobrá biografie velkých křesťanů minulosti je tedy nad pomyslení užitečným čtením!

Dovolte mi říci něco osobního. Životopisy křesťanů mi pomohly překonat „krizi středního věku“ a vypořádat se s pocity marnosti, které ji provázely. Bez této četby bych měl sklon neustále propadat malomyslnosti. Věnoval jsem v té době hodně času životu kazatele Jonathana Edwardse, studoval jsem jej více, než kteroukoliv jinou mimobiblickou postavu. Ještě než mu bylo dvacet, sestavil si Edwards soupis 70 závazků, které už po léta dodávají inspiraci i mně samému. Jen uvažte: Například „*Žít ze všech svých sil, pokud budu na živu*“. „*Studovat Písmo tak usilovně, stále a pravidelně, jak jen budu moci*“, a také „*Předseval jsem si usilovat s nasazením všech sil jednat v životě tak, jak bych jednal, kdybych na vlastní oči viděl blaženost nebes a útrapy pekla*“.

Když jsem se pak sám stal pastorem sboru, začal jsem hladovět po životních příbězích, které by mi pomohly dobít mé pastorské baterie a dodaly mi povzbuzení a odvahu. A protože věřím v úlohu pastora jako teologa, sáhl jsem opět nejen po Jonathanu Edwardsovi, ale také – jak jinak – po životopise reformátora Jana Kalvína.

Jak Kalvín dokázal pracovat! Od roku 1549 patřilo k jeho úkolům kázat v neděli dvakrát a jedenkrát pak každý den v sudých týdnech. V neděli 25. srpna 1549 začal kázat na text Skutků apoštolských a pokračoval s touto knihou týden co

týden do března 1554. Během všedních dnů kázal na texty malých proroků a knih jako Daniel, Pláč a Ezechiel. Ale co mne opravdu dorazilo, bylo to, že během let 1550 až 1559 oddal 270 svatebních párů. To znamená každý týden jedna svatba! Samo sebou také křtil (zhruba jednou za měsíc), navštěvoval nemocné, vyřizoval hromady korespondence a věnoval se náročné organizační práci.

Při pohledu na životy Kalvína a Edwardse a jejich službu jsem náhle ztrácel pocity sebelitování nad těmi několika mými vlastními povinnostmi. Právě tyto dva mi pomohli prolomit mé bezcílné plahočení a jasně svůj život namířit.

Ještě když jsem byl v kazatelském semináři, četl jsem útlou brožuru o Karlu Barthovi, velkém německém evangelickém teologovi. Ohromily mne tenkrát dvě věty. Jedna z nich zněla: „*Toho večera začal psát a práci dokončil druhého dne, v neděli*“ – a to ten spisek, o němž byla řeč, měl 13 000 slov a byl napsán za jediný den!

Druhá z oněch vět zněla: „*Barth odešel do důchodu z Basilejské university v březnu 1962 a tím ztratil motivaci, plynoucí z povinnosti vést přednášky*“. Zapsal jsem si tehdy: „*Cožpak se velikost člověka nemůže projevit jinak než pod tlakem?*“

Jedním z hlavních poznatků, které jsem si odnesl z četby mnoha životních příběhů, je neuvěřitelná rozmanitost pastoračních stylů, jež se Bůh rozhodl použít a žehnat jim. Osobnosti těch Božích lidí, jejich zvyky, styl, jímž kázali, způsob, jak hovořili s lidmi, jak se věnovali duchovní péči o duše, to vše bylo tak rozmanité a přesto plodné, že každý z nás může z toho načerpat odvahu i pro svůj vlastní život. Považte sami: známe příběh Jonathana Edwardse, který přísně odměřoval jídlo, které jedl, aby tak maximalizoval svou schopnost studovat a číst. A na druhé straně je zde třeba Charles

Spurgeon, který vážil více než metrák a kouřil. Každý z těchto dvou mužů přivedl ke Kristu více lidí, než kterýchkoliv deset z nás ostatních.

George Muller (který proslul budováním sirotčinců mocí víry a modlitby) byl po léta svým vzorem ve modlitbě. Jeho *Autobiografie* je skutečným sadem, přeté-kajícím ovocem, budujícím víru. Napsal, poté co prožil 40 let ve zkouškách, zápa-sech a chudobě: „Vidím jasněji než kdykoliv předtím, že tím největším a nej-přednějším úkolem, jemuž bych se měl věnovat den co den, je dohlédnout, aby má duše byla šťastná v Pánu a radovala se v Něm.“ Po deset let, psal Muller, jsem každé ráno dělal toto: „Když jsem se probudil, začal jsem se co nejdříve modlit a vytrval jsem až do snídaně.“ A výsledek? „Často bylo velmi těžké udržet myšlenky a mnohdy trvalo deset minut či čtvrt hodiny, než jsem se začal opravdu soustředěně modlit.“ Proto Muller změnil způsob svých modliteb a našel cestu, která jej pak provázela dalších 40 let života. „Začal jsem meditovat nad Novým zákonem, vždy brzo ráno ... hledal jsem v každém verši pokrm pro svou vlastní duši. A ke svému překvapení jsem zjistil, že čtení a meditace mne vedou zpět k modlitbě... během několika minut má duše přetékala vyznáváním, děkováním, přímluvnými prosbami. Neměl jsem to ani v úmyslu, chtěl jsem, aby mluvil Pán, ale Slovo Boží mne dříve či později samo vedlo k modlitbě a k rozhovoru s Ním.“ Mullerův objev se posléze stal jedním z nejcennějších zvyků v mém vlastním životě: být s Pánem dříve, než jsem s kýmkoliv jiným a dovolit, aby On mohl každého dne ke mně hovořit jako první.

Ještě jedna věc z Mullerova života mne hluboce zasáhla: Modlival se vždy s ohromující důvěrou za zabezpečení pro své sirotčince. Když však onemocněla jeho manželka, Muller se modlil takto: „Ano, Otče, čas života mé drahé ženy je

ve Tvých rukou. Ty jistě uděláš to nejlepší pro ni i pro mne, ať už skrze život nebo smrt. Je-li to možné, pozvedni ji prosím ještě jednou – Ty jsi mocen to udělat, i když je tak těžce nemocná. Ale ať se stane cokoliv, dej mi milost a pomoz mi, abych byl vždy plně spokojen s Tvou svatou vůlí.“ Jeho žena zemřela a Muller na jejím pohřbu kázal na text z Žalmu 119,68: „Ty jsi dobrý a prokazuješ dobro.“

Ó, jaké svědectví o Boží milosti. Žijící teologie. Příběhy milosti. Hluboká inspi-race. Strhující zážitky. Bratři a sestry, stojte za to se tím prokázat. Pamatujte na Židům 11. A čtěte a studujte životy těch, kteří bojovali svůj boj před námi!

– John Piper –

Autor je pastorem sboru Betlehem Baptist Church v Minneapolis v USA, autorem mnoha knih o vášni pro Boha (česky např. Hlad po Bohu nebo Nepromarni svůj život) a zakladatelem organizace Desiring God.

Překlad: Institut Jonathana Edwardse
Ostrava, listopad 2006
www.kaesostrava.cz

VZNIKLA BY MODERNÍ věda bez křesťanství?

V naší části světa je sotva možné najít dva jiné pojmy, které by lidé obecně vní-mali s větší mírou pocitu neslučitelnosti, než „věda a náboženství.“ Nechci se nyní věnovat tomu, zda je toto chápání oprá-vněné či ne, nebo co je příčinou tohoto stavu. Chci se ptát na něco jiného. Bylo tomu vždycky tak?

V tomto článku se pokusím ukázat, že by moderní věda nikdy nevznikla bez křesťanství. Pokusím se zároveň nastínit důvody pro objektivní historický fakt, že k rozvoji vědy nedošlo nikde jinde, než v Evropě formované kategoriemi židov-sko-křesťanského myšlení.

Skutečnost, že k rozvoji vědy došlo právě a téměř výhradně na evropském

4 ZÁPAS O DUŠI

kontinentu, je nezpochybnitelná. Můžete se snažit pátrat sebevíc, ale na indickém poloostrově se žádný zásadnější rozmach v nově vznikajících disciplínách bakteriologie či genetiky nekonal. Obdobně budete marně hledat stopy po rozvoji anatomie, chemie či elektroniky třeba v peruánských Andách. Co je dů-

Někdo možná namítne: „Co ale řecká geometrie, muslimská algebra či čínská astronomie?“ Nejde i zde o vědecké úspěchy? Je mi líto, ale ne. Na tuto otázku budeme postupně nacházet odpovědi – prozatím pouze ocitují historika vědy Stanleyho Jaki.

Technické inovace řecko-římských časů, islámu a imperiální Číny, natož inovace předhistorických dob, neustavují vědu a lze je spíše popsat jako tradiční nauky, dovednosti, poznatky, techniky, řemesla, technologie, techniku nebo prostě znalost.

Vědecký přístup se svým důrazem na experimentování a matematicky přesné formulace se v historii lidstva vyskytl pouze na starém kontinentu. K tomu, aby mohly tyto pro vědu příznivé okolnosti nastat, musely být naplněny některé zcela konkrétní předpoklady. M. B. Foster píše, že před vlastním vznikem vědy museli zá-

padní myslitelé přisoudit přírodě takovou povahu a vlastnosti, které umožnily, aby se stala předmětem vědeckého zkoumání. O jaké vlastnosti přírody a její povahu tedy jde?

Racionalita Stvořitele a řád ve světě

Na rozdíl od přírodních bohů s nevypočitatelným chováním je Stvořitel jakého po-

Křesťané a vědní obory, u jejichž zrodu stáli:

Joseph Lister – chirurgie
Louis Pasteur – mikrobiologie, imunologie
Johannes Kepler – astronomie, optika
Blaise Pascal – hydrostatika
Charles Lyell – geologie
Mikuláš Koperník – astronomie
Galileo Galilei – experimentální astronomie
Tycho de Brahe – experimentální astronomie
Robert Boyle – chemie
Gottfried Leibnitz – matematika, logika
George Cuvier – biologie, paleontologie
Lord Raleigh – fyzika
Isaac Newton – mechanika
John Fleming – fyzika
James Clerk Maxwell – elektromagnetismus
Michael Faraday – elektrotechnika
Lord Kelvin – molekulární fyzika
Max Planck – kvantová mechanika
Georg Ohm – elektrodynamika
Henri Faber – etnomologie
George Stokes – hydrodynamika
William Herschel – astrofyzika
William Harvey – fyziologie, embryologie
Gregor Mendel – genetiky
Louis Agassiz – fyziologie
James Simpson – anesteziologie
Mathew Maury – eceánografie
Andre Ampère – elektromagnetismus

stuluje židovsko-křesťanská tradice logickým, spolehlivým a předvídatelným. Jelikož je vesmír jeho dílem, lze očekávat, že i chování tohoto vesmíru bude předvídatelné a logické, přičemž toto je samozřejmě základním předpokladem pro realizaci vědy. Pro nás to dnes může být těžko pochopitelné, ale pojem „přírodní zákon“ byl dříve pro většinu lidí v pohan-ských kulturách nesrozumitelný. Vyskytla-li se v takovém světě jakákoliv anomálie, byla připsána skutečnosti, že příroda je zcela v područí nevyzpytatelných mocností. Nikdo by nehledal jiné vysvětlení. Příroda se zdravému selskému rozumu jevila jako nezkrotná, ba dokonce tajemná a nebezpečná, přinejlepším neadící s člověkem. Je

nutné zdůraznit, že evropští průkopníci vědy přijali premisu řádu ve světě jako východí předpoklad ještě předtím, než k tomu konceptu dospěli svým pozorováním.

Je zajímavé si ve vztahu k přírodním zákonům všimnout, jak relativně malá nuance v rozdílu chápání Boha islámem a křesťanstvím vyústila ve skutečnost, že

se islám nestal onou úrodnou půdou pro vznik vědy. Na rozdíl od křesťanství, totiž islám operuje s konceptem Boha, jenž je ve své moci tak svrchovaný, že se nenechá případnými zákony omezovat. O přírodních zákonech tu tak vlastně ani nemůžeme mluvit, jelikož Bůh do světa vstupuje vlastně pořád.

Materiální svět je skutečný

Bez naší jistoty, že hmota, ze které jsme vystaveni my a svět kolem nás, je skutečná, by věda nemohla existovat. Přesně toto se ale dočteme v prvních větách Bible. Proč bychom se měli o materií zajímat, pakliže bychom byli například stejně jako hinduisté přesvědčeni, že je iluzorní? Jaký zájem o zkoumání přírody by při svém přesvědčení o tom, že vše pozemské je jen stín vyššího neviditelného světa, měl mít Platon, a s ním nespočet jeho následovníků?

Stvoření je dobré

Při popisu Božího tvůrčího jednání v Genesi opakovaně zaznívá konstatování, že stvoření je dobré a má velikou hodnotu. Je-li řád stvořených věcí dobrý, nemůže být od věci se v tomto řádu angažovat. V rámci židovsko-křesťanského myšlení se tedy nikde nesetkáme s myšlenkami na útěk z tohoto hmotného světa, či odporem k němu a manuální práci tak, jak to vidíme například u starých Řeků, kteří (stejně jako celý starověký svět) pokládali materiální svět za zlý. V důsledku toho nepovažovali za vhodné jej experimentálně zkoumat a k závěrům se místo induktivním vědeckým způsobem dobírali spíše deduktivně. Poněkud humorným příkladem je Aristoteles, který v jednom konkrétním případě, vycházejíce z premisy, že žena je méně hodnotná než muž, usoudil, že musí mít i méně zubů! Považte přitom, že byl dvakrát ženatý a nebylo by tedy nic jednoduššího než zuby spočítat.

Odbožštění přírody

Představte si život ve světě, ve kterém může být každý strom obydlím mocného

lesního skřítka, či svět Cameronova Avatara, ve kterém je materiální svět emanací samotné božské podstaty. Určitě vidíte, že ve světě, ve kterém jsou přírodní jevy předmětem posvátné hrůzy, nejsou splněny podmínky pro praktikování vědy. Strom, ve kterém možná bydlí skřítek, nemohu jen tak samozřejmě a beze strachu rozřezat za účelem studia celulózy. Podobně nemůžu plánovat přistání na Marsu, věřím-li spolu s Aristotelem, že vesmírná tělesa jsou věčně inteligentní bytosti.

Židovsko-křesťanský pohled na přírodu, je však těmto animistickým a panteistickým představám na hony vzdálen. Naše země je dílem od ní odděleného tvůrce stejně, jako je obraz dílem na něm nezávislého malíře. Slunce tedy například již není, tak jako pro většinu starověkých náboženství, bohem, ale pouhou svítílnou. Lidé proto můžou bádat beze strachu.

Boží podstata a jeho charakter

V židovsko-křesťanské tradici je jen jeden jediný Bůh. Jestliže stvořil vše, co existuje, musí být nesmírně mocný. Takovému Bohu se nemůže nic vymknout z ruky a dá se očekávat, že se přírodní děje budou odehrávat uniformně. Jelikož je jediný, nemusíme se také jako v polyteistickém světě obávat vrtochů nejrůznějších nevyzpytatelných Bohů, z nichž by každý mohl uplatňovat rozdílné přístupy k administraci přírody. Jelikož je dle Bible Bůh navýsost dobrý, bude určitě i důvěryhodný a spolehlivý, což se nesporně projeví i v pravidelnosti, spolehlivosti a uspořádanosti materiálního světa. Jeho věrnost je pak zárukou kontinuity jednotného chování přírody.

Tady je určitě namístě zmínit i skutečnost, že Bůh dle Bible ve své dobrotě stvořil člověka ke svému obrazu – člověk je tedy inteligentní a může, jak říká Kepler, „číst Boží myšlenky po Něm“. Ani tato skutečnost, tedy že vesmír je vůbec lidským myšlením poznatelný, což je další zásadní předpoklad pro jakoukoliv snahu

6 ZÁPAS O DUŠI

o pochopení zákonů přírody, není vůbec samozřejmá. Historik Joseph Needham si například na otázku, proč věda nevznikla v Číně, odpovídá takto:

Nikdo nevěřil, že by se taje přírodních zákonů daly odhalit a přečíst, protože nebyla jistota, že božská bytost, mnohem rozumnější než my, vůbec zformulovala nějaké zákony, které přečíst dokážeme.

Stvoření ex nihilo (z ničeho)

Představa stvoření vesmíru z ničeho je jedinečnou myšlenkou, která nemá mezi ostatními náboženskými systémy paralelu. (Jedná se přitom o představu silně podporovanou moderní kosmologií) Jestliže Bůh stvořil ex nihilo, pak má nad svým stvořením absolutní moc. Má svobodu řídit se pouze a jenom svým vlastním plánem a nic jej neomezuje. V důsledku toho můžeme očekávat naprostou uniformitu přírodních dějů. Význam této skutečnosti pochopíme například na pozadí světa starých Řeků, kteří pracovali s představou věčně existující hmoty, do které byly vloženy tak zvané ideje. Tyto rozumové univerzálie se, seč mohou, snaží přimět nepoddajnou hmotu ke „správnému chování“, ale ne vždy se jim to daří. Tam, kde tedy může křesťanský vědec očekávat takové chování přírody, které přesně odpovídá racionálnímu Tvůrci, přívrženec platonismu každou anomálii připíše destruktivnímu vlivu zatvrzelé hmoty. Hezky situaci popisuje fyzik C. F. Weizsacker:

Hmota v platonském pojetí, kterou je nutno „přemáhat“ rozumem, nebude matematické zákony poslouchat přesně. Hmota, kterou Bůh stvořil z ničeho, se může naprosto přesně řídit pravidly, jež pro ni Stvořitel ustanovil. V tomto smyslu jsem moderní vědy označil jako odkaz, dokonce bych mohl říci „dítě“ křesťanství.

Lineární pojetí času místo cyklického

Židovsko-křesťanská představa plynutí času, se kterou dnes automaticky pracu-

jeme i my, počítá se sledem událostí v čase, přičemž tyto události mají svůj absolutní začátek (stvoření), průběh a konec (vyústění dějin v posledním soudu). Toto je myšlenka, která předpokládá možnost vývoje či zlepšení a jako taková umožňuje a pohání vědecké konání.

Cyklické pojetí času, jinými slovy představa, že historie nemá pevný začátek, průběh a vyústění, ale že všechno dění neustále probíhá v kruhu, bylo vlastní kulturám Hindů, Aztéků, Mayů, Egyptanů, Babyloňanů, či Číňanů. Takové vnímání času nicméně téměř úplně odstraňuje potřebu pátrat po kauzálních souvislostech. Francouzský sinolog M. Granet tento postoj dokumentuje příkladem, kdy je politický neúspěch jistého čínského prince připisován skutečnosti, že na jeho pohřbu došlo k obětování lidí. Historik vědy Stanley Jaki k tomu píše: Jestliže v konkrétní chvíli spadla skála, vyschla řeka...či došlo k zániku určité dynastie, čínský mudrc všechny tyto události považoval za stejně důležité poukazy na „změnu řádu“ ve vesmíru a v historii...bez jakékoliv potřeby hledat mezi nimi příčinný vztah.

Nelze popřít, že mnoho z kultur, které vlivem víry v cyklické pojetí času nepracovaly s příčinností, která je základním prvkem v aplikaci induktivní vědecké metody, dosáhlo určitých úspěchů, které by někdo snad mohl označit za vědecké. Vedly se přece záznamy o poloze hvězd, či vytvářely kalendáře. Toto vše nicméně není věda ve smyslu snahy o to zjistit, jak vlastně vesmír funguje. Není to vlastně nic jiného, než evidence údajů, které by lidem mohly pomoci správně odhadnout „znamení doby“. Jenom tak se mohli zorientovat v rytmickém dechu věčně se otáčejícího se vesmíru. Přírodní děje nebyly něco, co jste měli chápat – pouze vám udávaly „adresu“.

V tomto článku jsem se pokusil shrnout některé hlavní důvody pro skuteč-

nost, že ke vzniku moderní vědy došlo na starém kontinentě a ne jinde. Evropa zformovaná židovsko-křesťanským myšlením na svět nahlížela určitou konkrétní optikou, která jako jediná narození vědy umožnila. Jelikož má tato optika svůj původ v Bibli, je možná velmi ukvapeně přistoupit na platnost teze nutného antagonismu mezi vědou a náboženstvím.

– Jiří Lemer –

PROJEKT MRTVÝ KŮŇ

Přísluví Indiánů z kmene Dakotů zní: "Když zjistíš, že jedeš na mrtvém koni, sesedni!"

Nicméně v profesionálním (i běžném) životě často prosazujeme poněkud jiné strategie:

- obstaráme si větší bič,
- vyměníme jezdce,
- říkáme: Vždyť ten kůň vždycky jezdil.
- založíme pracovní skupinu pro analýzu koně,
- navštívíme jiná místa, abychom se podívali, jak se tam jezdí na mrtvých koních,
- zvýšíme standard kvality pro jízdu na mrtvém koni,
- vytvoříme ‚task force‘ pro oživení mrtvého koně,
- vypracujeme srovnávací přehledy různých mrtvých koní,
- upravíme kritéria, podle kterých se určuje, zda je kůň mrtvý,
- zaplatíme externí specialisty, aby jezdili na mrtvém koni,
- zapřáhneme několik mrtvých koní k sobě, aby se jim společně lépe táhlo,
- prohlásíme, že žádný kůň nemůže být natolik mrtvý, aby se na něm ještě nedalo jezdit,
- vypracujeme studii, abychom zjistili, zda pro tento problém existují levnější poradci,
- zakoupíme něco, po čem bude mrtvý kůň běžet rychleji,

- nasedneme na svého starého slabého osla a zamaskujeme ho mrtvým koněm,
- nařídíme přesčasy a nosíme mrtvého koně sami,
- restrukuralizujeme stáj,
- zdvojnásobíme přiděly krmení,
- prohlásíme, že mrtvý kůň byl už od samého počátku naším cílem,
- povýšíme jezdce,
- budeme zapírat, že jsme kdy nějakého koně vůbec měli,
- sedneme si a budeme čekat, až se kůň sám zvedne...

Jakákoli podobnost s existujícími firmami, jejich projekty a poradci je čistě náhodná.

– internet –

JEŠTĚ K ČLÁNKU Filozofie holokaustu

V ZODu 105 jsme na straně 23 vytiskli článek Romana Cardala „*Filozofie holokaustu*“, jenž je na straně 32 bezprostředně následován e-dopisem „*Názor normální většinové populace*“ od J. K. Doporučuji vrátit se k oběma článkům, abychom byli v obraze. Dovolím si e-dopis J. K. znovu přetisknout:

✉ *Nedostudovaný takyfilosof Jan Horník se chtěl zviditelnit něčím, co tu ještě nebylo a co je zajímavé jako filosofické podhoubí pro český neonacismus – „Hitler je filozof, není v něm chyba, chyba je v Darwinově teorii.“ A proto, pozor na ni. Čehož důsledkem je posílení kreacionismu. To je zase zajímavý aspekt pro protestantské fundamentalisty.*

Myslíci člověk ví, že vůdčí postavy dějin, které chtěly pro sebe ovládnout svět, byli diktátoři, kteří používali a zneužívali různé filozofie a teorie k tomu, aby jim lidé věřili, i když budou vraždit, vždycky ve jménu něčeho drahého až posvátného. Byl to Hitler, Stalin a mnoho jiných před nimi. Nikdy ale nedostihli Boha hrozného, který byl největší vrah, bez

8 ZÁPAS O DUŠI

jehož vědomí ani vlas nespadne, že? Při potopě nechal utopit všechny lidi kromě Noeho rodiny a nechal zabít miliony lidí ve všech válkách, co jich bylo. (Nebyl to Bůh obyčejných lidiček, ti mají na obláčku svého Boha, ke kterému vzhlížejí.)

Z fundamentalismu jde hrůza. Židovští fundamentalisté zabili Izaka Rabina, islámští fundamentalisté zničili „dvojčata“ v NY. Baptističtí fundamentalisté zase vymývají mozky pavědou kreacionismem, posilují si tím svoje ego. Ani v ČR, ani jinde v Evropě, ani v USA se to nesmí přednášet ve školách. U nás ani v soukromých školách. Nedávno pohrozila ministryně školství jednomu pražskému gymnasiu, kde se rodiče postavili proti vymývání mozků svých dětí, že gymnasium uzavře. Myslím, že článek J. Horníka se pohybuje na okraji spektra české společnosti a slouží též tomuto okraji společnosti. Je vás zkrátka málo, i protestantských fundamentalistů (něco přes 3000), i neonacistů. Jste psi, kteří štěkají na karavanu jdoucí dál. Už mi ty vaše zajímavosti neposílejte, jsou pod úroveň moderního inteligentního člověka. J. K.

Na e-dopis J. K. musím odpovědět. Přejdu hned k věci. Na okraj spektra české společnosti bychom, nejen podle J. K., museli odsunout jako prvního Františka Palackého. Ten si byl této filozofie holokaustu vědom již v roce 1848, tedy dobrých 85 let před Hitlerem. Že by se chtěl Horník zviditelnit něčím novým, je nesmysl. Stačí si do Googlu zadat hesla: *evolution, racism, Darwin* nebo jejich kombinace, a zobrazí se desítky odkazů na články a knihy pro i proti z 19., 20., i 21. století. Horníkův přínos je v tom, že konečně už něco vyšlo na téma příčinné souvislosti mezi darwinismem a rasismem také v češtině.

První, kdo na tuto problematiku český upozornil, byl ale František Palacký. Jan Gruber ve své práci (2008) „*Dopis*

Františka Palackého do Frankfurtu ze dne 11. 4. 1848“ píše:

Už jsem se pokusil vysvětlit několik částí Palackého dopisu, ale teď tu nejdůležitější, tu hlavní myšlenku. Proč se bál připojení Čech k německé říši? Něco málo jsem zmínil na začátku této kapitoly, ta jeho slova jsou opět poněkud nadnesená a ne úplně směrodatná, český národ zidealizovaný a německý hanobil. To ale pravděpodobně mělo pouze odvést společnost dál od německých pánů, distancovat ji od nich.

Palacký se bál, že po připojení by se Čechům nedostalo národní svobody, že by nebyla zaručena rovnoprávnost národů v rámci říše, některé by byly utlačovány a jiné by si žily na jejich úkor nad poměry:

V lůně velikého a spekulativního německého národu nacházejí se vždy filosofové zvláštníci, kteříž, jakož dovedou každý rozum i nerozum uvéstí v methodu a systém, tak umějí také dokázati a priori, že zásada rovnoprávnosti národní jest sama v sobě holým nesmyslem. Jeden společný původ veškerého člověčenstva jest prý, jako Adam i Eva, pouhou bájí; příroda, jakož ani dvou lupenův nerodívá dokonale stejných, tak ani dvou národův nepodělila dary svými stejně, a kterému propůjčila jaké přednosti, ten že má i právo, uvéstí je v platnost. Němci tedy, jsouce plémě od přírody nadanější, silnější a ušlechtilejší nežli Slované, že také nemají nikterak s těmito na roveň stavěni býti. (Myšlenky F. Palackého – kol. autorů str. 48–49)

Palacký (1798–1876) byl současníkem Charlese Darwina (1809–1882). Palackému bylo jasné, jestliže jsou Adam a Eva pouhou bájí, jako ostatně celý biblický zápis stvoření, jestliže má vše naturalistický evoluční původ, potom nastoupí filozofie „zvláštníků“, kteří vědecky obhájí,

že člověk je výsledkem evoluce – proto různé národy stojí na různých vývojových, evolučních stupních. Má to železnou logiku. Palacký dokonale rozuměl duchu doby i německé „vědecké“ systematickosti. To byl jeho hlavní důvod, proč nepodpořil Frankfurtský sjezd, kde se jednalo o sjednocení Německa. Obával se, že by se Češi stali ve Velké německé říši národem stojícím na nižším evolučním schodku. Škoda, že většinová populace nemá Palackého prozřetelnost. Věda je nejlepší služebník, když se drží empirických důkazů; ale „věda“ je ten nejhorší tyran, když se stane filozofií. Hitler stavěl svoji filozofii holokaustu na více než stoletých „vědeckých“ základech. Harun Yahna píše:

Nejvýznamnější vliv na překotný růst rasismu Evropy 19. st. bylo nahrazení křesťanského pohledu, že Bůh stvořil všechny lidi sobě rovné, darwinismem. Myšlenka, že se člověk vyvinul z primitivnějších tvorů, že některé rasy se vyvinuly více než jiné, zajistila rasizmu „vědeckou“ škrabošku.

Zkrátka, Darwin je otec rasismu. Jeho domněnku přijali a rozvinuli nejznámější zakladatelé rasismu jako Artur Gobineau a Houston Stewart Chamberlain. Tento vynořený rasismus byl potom uveden do praxe nacisty a jinými fašisty. James Joll, který byl mnoho let profesorem historie na takových univerzitách jako Oxford,

Stanford a Harvard, vysvětluje vztah mezi darwinismem a rasismem v knize „Europe Since 1870“ (Evropa od roku 1870). Tato kniha se dodnes používá jako vysokoškolská učebnice.

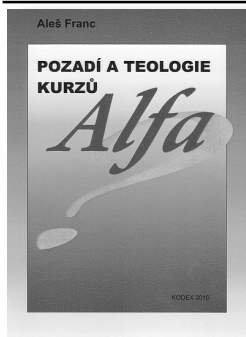
Ještě k e-dopisu J. K. Pokud se týká „boha hrozného“ doporučuji zájemcům, aby si přečetli můj článek „Nepolitičnost Božího království“ ZOD 102, s. 7. Boží lid nebojuje mečem, bojuje Slovem, které je ostřejší než jakýkoliv dvousečný meč.

Pokud se týká potopy, jistě, několik miliard lidí zahynulo kromě osmi. Bůh je svatý. Jeho svatost po celou historii se projevuje mimo jiné i tím, že eliminuje zlo. Zničení zla je dobro. Dvojitý zápor je kladný. *Nemohu nemluvit* znamená, že *musím mluvit*. Proto:

◆ *Hospodin viděl, jak se na zemi množí lidské zlo a že všechny myšlenky, jež spřádají v srdcích, jsou den co den jen zlé. ... Bůh Noemovi řekl: „Se všemi smrtelníky je konec. Země je plná jejich násilí, a tak je zničím i se zemí....“ (Gn 6,5.13)*

Jestliže J. K. vidí utopené lidstvo jako dobré, potom je Bůh hrozný. Kdyby J. K. viděla utopené lidstvo jako hrozné, potom je Bůh svatý. Lidstvo se od potopy dosud nepolepšilo.

Pokud jde o zákaz vyučování krece ve veřejných a soukromých školách, pak musíme přiznat, že dosud vládne tyranie „vědy“ (filozofie). Jediná možnost, jak to-

Aleš Franc – POZADÍ A TEOLOGIE KURZŮ ALFA

Práce se snaží zmapovat historické předchůdce, ve kterých mají kurzy své kořeny, jako je charismatické a skupinkové hnutí a popsat na nich zejména eklesiologii, christologii a pneumatologii Kurzů Alfa. Na základě těchto poznatků chce pak analyzovat i programové cíle kurzů, které mají ambici napomáhat k vytváření viditelné jednoty církve, která má, skrze jednotné svědectví, přispět k christianizaci jednotlivých národů, ve kterých se Kurzy Alfa pořádají. Součástí práce je i přehled kritických postřehů...

Objednávejte na adrese redakce ZODu. Knihu Vám zašleme zdarma. Kniha online: www.apologet.cz.

10 ZÁPAS O DUŠI

mu uniknout, je „homeschooling“, domácí škola. V USA tak bylo vyučováno v roce 2009 už 1,5 milionů žáků, kteří prokazují nadprůměrné výsledky. V roce 2003 to bylo o 33% méně, „jen“ 1 milion.

Pokud jsme „...psi, kteří štěkají na karavanu jdoucí dál,“ pak musíme dodat, že karavana jde do naprosté záhuby:

◆ *Každá sazenice,“ odpověděl, „kterou nesázal můj nebeský Otec, bude vykořeněna. Nechte je, jsou to slepí vůdcové slepých. Povede-li slepý slepého, oba padnou do jámy. (Mt 15, 13)*

– pst –

BIBLICKÉ PORADENSTVÍ trpícím

V posledním červencovém týdnu proběhl v hotelu Semerink v Jizerských horách kurz s názvem Biblické poradenství těm, kdo trpí. Kurz vedl Dr. George Scipione, který je ředitelem Institutu biblického poradenství, vyučuje pastorační teologii na Reformovaném presbyterním teologickém semináři v Pittsburghu (Pensylvánie) a třicet pět let slouží jako kazatel v Ortodoxní presbyterní církvi. Během čtyř dnů proběhlo čtrnáct přednášek, které byly doplňovány praktickými cvičeními a modelovými případy. Z témat přednášek uvedme např. ‚Deprese a její příčiny‘, ‚Hněv na Boha a zklamání‘, ‚Manipulace – ovládat druhé a být druhými ovládan‘, ‚Zneužívání‘, ‚Opuštění‘, ‚Sebevražda‘.

Všechny přednášky byly překládány do češtiny a nahrávány. Nahrávky i používaná skripta je možné zakoupit na adrese: Jerry a Marilyn Farníkoví, Pod Kamínkou 987/14, 15600 Praha 516, email: jmfarnik@gmail.com.

Jedna z úvodních přednášek se zaměřovala na přípravu poradenství v místní církvi. Hlavní tezí bylo, že všeobecně všichni křesťané, a potom zvláště někteří speciálně obdarovaní křesťané (před-

vším kazatelé), mohou a **musí** sloužit poradenstvím.

Biblické poradenství je uplatňování duchovního daru, který křesťan rozvíjí a používá pod pastoračním dohledem, a proto se diametrálně liší od pohanského poradenství, které se rozvíjí jako lékařská specializace zřizovaná postgraduální školou, která je pod kontrolou státu.

Co to v praxi znamená pro každého křesťana? Měl by každý křesťan (tedy i vy) být kompetentní k poradenské službě? Musíme být velmi osobní a uvědomit si, že Boží Slovo nám dává jedinou odpověď na tyto otázky – a to je jasné „Ano!“

A. Všichni křesťané jsou poradci

Tak jako všichni rodiče učí děti – ať se jim to líbí, nebo ne, tak také všichni křesťané praktikují poradenskou službu – ať se jim to líbí, nebo ne.

To nejdůležitější, co můžeme v tomto ohledu říci, je, že **každý křesťan** doopravdy **může** sloužit v oblasti biblického poradenství.

◆ *Jsem přesvědčen také já o vás, bratři moji, že i vy jste plní dobrot, naplnění veškerým poznáním, takže sami můžete ukazovat cestu jeden druhému. (Ř 15, 14)*

Apoštol zde ukazuje na to, že každý křesťan je schopen sloužit biblickým poradenstvím. Je to Boží Slovo, které přináší naději. Udělejme si takový rychlý přehled listu Římanům, abychom viděli, jakým způsobem dává Písmo naději, a jak nás vybavuje ke službě druhým.

První kapitola tohoto listu vysvětluje, že lidé, kteří nebudou číst Bibli, jsou na cestě do pekla. **Druhá kapitola** naproti tomu ukazuje, že lidé, kteří mají Bibli, jsou na cestě do pekla! Takže – je na tom něco dobrého a užitečného mít a číst Bibli? To je obsahem **třetí kapitoly**, v níž Pavel ukazuje, že v každém případě je dobré a prospěšné mít zapsané Boží Slovo. Ve **čtvrté kapitole** je na příběhu Abrahama ukázána cesta smíření a skrze víru, bez

skutků. V **páté kapitole** vidíme kontrast dvou Adamů – prvního, toho ze zahrady Edenu a druhého – Krista. **Kapitoly šest až osm** ukazují na to, co je to milost, a jak v ní máme růst. Následující tři kapitoly (**9–11**) jsou znovu kapitolami, které přináší řadu otázek – jestliže Izrael odmítl Mesiáše, je to Boží chyba? Může za to evangelium? Odpověď, kterou tyto kapitoly dávají, zní: Ne! Od **dvanácté kapitoly** Pavel popisuje důsledky svého předchozího učení. Ve **čtrnácté a patnácté kapitole** si můžeme všimnout, že někteří křesťané z pohanů si mysleli, že démoni, kterým dříve sloužili, je přemohou. A tak se jim dostává povzbuzení, a toto povzbuzení a sílu mají hledat v Písmu:

◆ *Všecko, co je tam psáno, bylo napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali naději. (Ř 15,4)*

Písmo v lidech buduje naději. A tak si všimněme dalšího, těsnějšího kontextu čtrnáctého verše:

◆ *Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého. Jsem přesvědčen také já o vás, bratři moji, že i vy jste plni dobroty, naplnění veškerým poznáním, takže sami můžete ukazovat cestu jeden druhému. (Ř 15,13–14)*

Musíme si zde položit otázku, zda Pavel znal lidi, kterým psal. Co o nich věděl? Z první kapitoly listu víme, že tuto církev ještě nenavštívil, ačkoliv to dlouho plánoval. Většinu z lidí, jimž psal, v životě neviděl. Poslední kapitola listu nám však ukazuje také na to, že některé z těchto lidí znal velmi dobře. Přesto – v celém svém listě apoštol mluví **ke všem** lidem v římském sboru, a skrze něj také ke všem křesťanům, tedy i k nám.

Slovo, které tady máme přeložené jako ukazovat cestu, je řecké *noutheteó*, které znamená napomínat, varovat. Znamená to slovně někomu napomínat, káz-

nit, mluvit k němu takovým způsobem, aby se změnil k dobrému. Stejně slovo používá Pavel, když mluví k otcům o výchově jejich dětí:

◆ *Otcové, nedrážděte své děti ke vzdoru, ale vychovávejte je v kázni a napomenutích našeho Pána. (Ef 6,4)*

Kázeň a napomenutí v tomto verši je řecké *nouthesia*, což je podstatné jméno, z něhož je odvozeno uvedené sloveso – napomínat, varovat, kázat.

Všichni lidé ve sboru mají takto jednat. Všichni totiž jsou plni dobroty a mají poznání, mají Boží Slovo. Takže pokud jste svatí a znáte Bibli, tak jste na cestě pomáhat lidem být jako Ježíš. Ale nejenom, že to můžete dělat – Písmo nám ukazuje na to, že to **musíte dělat!**

◆ *Bratři, upadne-li někdo z vás do nějakého provinění, vy, kteří jste vedeni Božím Duchem, přivádějte ho na pravou cestu v duchu mírnosti a každý si dej pozor sám na sebe, abys také nepodlehł pokušení. Berte na sebe břemena jedni druhých, tak naplníte zákon Kristův. (Ga 6,1–2)*

Kdo je duchovní? Podle Písma jsou duchovní všichni věřící, protože všichni mají Ducha. V kontextu 5. kapitoly listu Galatským je to zjevné. Je zde řeč o ovoci Ducha Svatého a hned nato o duchovních křesťanech. Problém je, že většina protestantských církví má podobu římskokatolických farností – všechna milost proudí pastorem.

Ale Bůh nám ukazuje, že všichni, kdo jsou naplnění Duchem Svatým (tedy všichni znovuzrození křesťané), ti, kdo nežijí v hříchu (nejsou sice dokonalí, ale rostou), jinými slovy, ti, kdo jsou naplnění láskou, radostí, pokoj, trpělivostí, ... (Galatským 5,22–23), všichni takoví jsou poradci pro druhé. Takoví lidé **musí** (je to jejich povinnost) pokorně (to je jejich postoj) obnovovat druhé k tomu, aby byli opět užitečnými částmi Božího Těla, církve.

12 ZÁPAS O DUŠI

Nezáleží na tom, o jaký hřích se jedná – úkolem každého křesťana je pomoci člověku, který do hříchu upadl, přivést ho na pravou cestu, nést břemeno druhého.

B. Někteří křesťané mají dar poradenství

Podívejme se společně do Římanům 12, kde jsou vypsána některá obdarování, jimiž mají křesťané v těle Kristově sloužit jedni druhým (Ř 12,8):

- ◆ *Kdo dovede povzbuzovat, necht' povzbuzuje. CEP*
- ◆ *Těž kdo napomíná, v napomínání; KR*
- ◆ *Kdo umí povzbuzovat, ať povzbuzuje; NBK*
- ◆ *Má-li dar povzbuzování, ať povzbuzuje. KMS*

„Kdo povzbuzuje/napomíná“ – jsou zde dvě řecká slova: *parakaleó* (sloveso) a od něj odvozené (podst. jméno) *paraklésis*. Hlavní významy těchto slov jsou *zvát, napomínat, prosit a utěšovat*. Tato slova by se možná nejlépe dala přeložit slovem poradenství, protože biblické poradenství obsahuje obě stránky věci: napomínání i utěšování. Tato slova nám připomínají jiné řecké slovo, které má stejný základ – a to je slovo *parakléto*s. Tímto slovem je v Janově evangeliu označován Duch Svatý, Rádce, Utěšitel, ale také ten, kdo nás usvědčuje z hříchu a napomíná nás.

Je důležité vidět, že biblické poradenství (na rozdíl od psychologického) je darem Ducha Svatého, podobně jako řada dalších věcí v Ř 12. Tyto dary jsou pro každé místní společenství, pro každou církev. Neměly by se skrývat ani vystavovat na odiv, ale každý dar je třeba čestně ocenit, protože je to Boží dar. A každý dar, včetně biblického poradenství je třeba **používat a uplatňovat**. Ale jak jsme již ukázali, neplatí to jen pro obdarované.

Viděli jsme, že Bůh ve svém Slově vyzývá každého křesťana, aby tímto darem sloužil. Je to podobné jako s evangelizací. Každý křesťan je svědkem o Kristu a jeho povinností je mluvit s druhými lidmi

o Pánu. Ale ne každý je v tom dobrý. To ale nemůže být výmluva pro to, aby to nějaký křesťan nedělal. A stejné je to s poradenstvím. Všichni lidé nejsou stejní, ale všichni to mají dělat.

C. Někteří lidé musí sloužit

poradenstvím – jako starší a kazatelé
Pastoři (tedy kazatelé a starší) jsou pastýři a králové pod autoritou Krista a Ducha Svatého. Radit, vést je součástí mesiášského kralování. Můžeme to dobře vidět v Izajáši 41,21–42,9. Nebo se můžeme podívat na to, jak Pavel jednal s církví v Efezu. Pavel v Efezu strávil více než tři roky. A ve Skutcích 20, když se setkává se staršími efezské církve, tak vidíme, jakým způsobem shrnuje svou službu:

- ◆ *Víte, že jsem vám nezamlčel nic, co by vám bylo k prospěchu; všechno jsem vám řekl, když jsem vás učil ve shromáždění i v rodinách. (Sk 20,20)*

Nic nezamlčel a učil veřejně, ve shromážděních i soukromě, v rodinách. A následující verš nám ukazuje způsob, jakým to Pavel dělal:

- ◆ *Naléhal jsem na Židy i Řeky a vyzýval je, aby se obrátili k Bohu a uvěřili v našeho Pána, Ježíše Krista. (Sk 20,21)*

Učil pokání a víru, naléhal a vyzýval. Tři roky je napomínal a vedl. A jako jejich učitel byl pro ně také vzorem – říká jim:

- ◆ *víte, jak jsem si u vás počínal (v. 18)*
- ◆ *víte, že jsem vám nic nezamlčel (v. 20)*
- ◆ *Bud'te proto bdělí a pamatujte, že jsem se slzami v očích po tři roky ve dne v noci každému z vás neustále ukazoval cestu. (v. 31)*

Také další verše ukazují na Pavlův osobní příklad. Pavel znal své ovce a se slzami v očích jim ukazoval cestu. Nemůžete pokračovat ve svém hříchu. Musíte se změnit. Jako dobrý pastýř žil Pavel se svými ovci.

Co bylo v tom všem Pavlovým cílem? Podívejme se do listu Koloským:

- ◆ *Jeho zvěstujeme, když se vši moudrostí napomínáme a učíme všechny*

lidi, abychom je mohli přivést před Boha jako dokonalé v Kristu.

(Ko 1,28)

Zde je naprosto jedinečně popsán cíl veškeré křesťanské služby, a zvláště biblického podání – přivést lidi před Boha jako dokonalé v Kristu. Jsou zde i prostředky, které máme používat, tedy zvěstování, napominání a vyučování a je tady i ten nejdůležitější obsah naší zvěsti – nejde o poučky ani návody, ale je to Ježíš Kristus, vzkrísšený Pán. Jeho zvěstujeme.

– z přednášky dr. Scipione, jk –

NAPSALI JSTE NÁM

✉ *Moji milí,*

s těmi dvěma články, s článkem „Tělesní křesťané“, a odbornou úvahou bratra Aleše Kratochvíla, nesouhlasím (mohu se mýlit, poctivě přiznávám), protože tzv. „tělesných křesťanů“ je v církvích mnoho!!! A mnozí celoživotně. Jsou spaseni, ale nechodí ve svém znovuzrozeném duchu – Duchem svatým; proto, jak píše Pavel, oni budou spaseni, ale jejich dílo shoří, protože neponesou zlato, stříbro, drahé kamení, ale seno, slámu, a strniště. BU-DOU SPASENI, ale jako hlaveň z ohně vychvácená (kral.).

Také je nutné dbát na souvislost s předchozím textem o duchovním člověku. Parametry duchovního člověka nese málo křesťanů včetně mně, Vás v redakci, i autorů těch dvou článků (1 K 2, 6–16).

Jistěže není nějaký výjimečný mezystupeň křesťana, ale celé Písmo svědčí o procesu růstu a uvědomování si vztahu s Pánem. Je to proces. A každý znovuzrozený křesťan dojde tam, kam dojde, mnozí s velikými padý a pokáním. Neříkejte mi prosím, že jsme stejní. Je to jako v právu, de facto, de jure. De jure jsme skutečně zemřeli s Kristem, de facto, často naše mrtvola těla a duše (ne ducha), znovu ožívá.

Cítíte se posazeni v nebesích? De jure ano, de facto často ne, že? Platí pro nás (pro Vás) Efeským 2, 6 (ČSP 2010), vlastně celá ep. Efeským? Máte všechny nebeské dary milosti?

My se snažíme stále něco vymezovat, třídit, škatulkovat, protože chceme Písmo „pochopit“, „vysvětlit“, a hlavně držet. A ono to nejde. „Pochopit“ bibli je jako „pochopit“ Boha. Tohle prostě nejde. Říkám to, byť jsem teolog profesí, studiem i zkušeností. A stále se něco učím, hledám, bádám. Ale v tom, že Písmu ROZUMÍME, je naše pýcha. Ať již evangelikálů, charismatiků, letničních, liberálů, písmáků, „doslovistů“, katolíků a protestantů všeho druhu. I autorů těch článků. I tak, ať jim Pán požehná. Z částky zajisté poznáváme (kral.).

Pokoj a milost !

– ThMgr. Petr M., Th.D. –

Prosíme čtenáře časopisu, aby se k výše uvedeným článkům z minulého čísla vrátili a oba znovu prostudovali – s otevřenou Bibli a s modlitbou. Jedná se o články „Tělesní křesťané“ (č. 105, s. 14) a „Růst do křesťanské dospělosti“ (č. 105, s. 16).

Jako odpověď redakce přijmete, prosím, následující článek.

MILUJETE JEŽÍŠE nebo svůj hřích?

Základní otázka křesťanského života

Co byste řekli věřící ženě, která vyznává, že je věřící, ale není ochotná odpustit? Jak se byste se zachovali vůči muži, který sice vyznává, že má problém s alkoholem, a lituje toho, ale týden co týden vyznává stejný hřích? Jak můžeme prokazovat biblickou lásku v církvi člověku, který sice přichází neděli co neděli do církve, ale nejvíce jej zajímá vydělávání peněz a to, jak si je co nejlépe užít?

Ptát se na otázky, které se týkají vztahu ostatních k Bohu, je jedna z nejobtíž-

14 ZÁPAS O DUŠI

nějších věcí. Je to obzvláště těžké, když je třeba řešit situaci člověka, který se nachází ve složité a ne zrovna příjemné situaci, jejíž příčinou je život v hříchu.

Současné evangelikální prostředí považuje nutnost řešit podobné problémy biblickým způsobem a současně zkoumat pravost víry v lepším případě za nevhodné a v horším za projev nelásky. Ale protože miluji Boha nadevše a mám ostatní lidi rád, zoufale toužím po tom, abych mohl ostatním pomoci růst v poznání Pána Ježíše Krista a v lásce k Němu. Během let se potýkám s tím, jak bych měl nejlépe sloužit těm, kteří zápasí s hříchem a současně prohlašují, že poznali Hospodina. Přečetl jsem nescetné množství poradenských knih a pastoračních manuálů. Hovořil jsem s řadou lidí, kteří zažívají stejný zápas o to, jak biblicky pečovat o své ovečky. Sám jsem se dostal do složitých situací, kdy jsem byl požádán, abych poradil někomu, kdo neúspěšně bojuje s hříchem.

V tomto procesu jsem udělal mnoho chyb, ale učinil jsem jeden důležitý objev, který je v Písmu tak očividný, takže se nejedná o žádné tajemství. Tento objev je tak jednoduchý, že se mi zdá až pošelilé věnovat něčemu takovému čas nebo o tom psát. Ze zkušenosti jsem ale poznal, že je to právě to, co chybí křesťanskému poradenství ve většině evangelikálních církví. Tento objev začíná nejzákladnější a nejdůležitější otázkou, kterou si ve svém životě musíme položit: „Koho miluješ nejvíce?“ V každé životní situaci musíme volit mezi hříchem, tedy svévolí, a poslušností Bohu a odpovědně si položit otázku: „Na kom mi nejvíc záleží?“

Každý věřící by si měl dát na tyto otázky jasnou a čestnou odpověď. Před tím, než se k čemukoliv rozhodnete, musíte vědět, komu a čemu dáte přednost. Když odhalíte svoji oddanost k hříchu, odhalíte i nenávist k Bohu. Je to jednoduchá koncepce, důležité a rozhodující je ale pocho-

pení teologického pozadí. Dříve, než si danou otázku rozebereme podrobněji, dovolte, abych zaměřil naši pozornost na teologii, která tuto koncepci podporuje.

Očekává od nás Ježíš nespílitelné?

Přál bych si, abychom používali odlišné označení pro ty, kdo poznali nebo zažili Boží spásné milosrdenství, než jen obecné kategorie „věřící“ nebo „křesťan“. Protože obě označení jsou dnes tak běžná, je snadné opomenout jejich pravý význam. Bylo by chybou předpokládat, že ten, kdo pravidelně navštěvuje bohoslužby, nepouští se žádného zločinu nebo společenského pohoršení, v otázkách víry chápe to, co je psáno v evangeliích a věří tomu, je skutečně spasen. Samotné chování člověka může být hodně vzdálené biblické definici spasení. Biblický obraz věřícího v Krista je takový, že miluje svého Pána a je odhodlán Ho následovat a poslušně vykonat cokoliv, co Bohu přinese slávu:

◆ *Všem pak řekl: „Chce-li někdo jít za mnou, ať se zřekne sám sebe, bere svůj kříž každý den a následuje mne. Kdokoli by si chtěl zachránit život, ztratí jej, ale kdokoli by ztratil svůj život pro mě, ten jej zachrání. Co je člověku platné, kdyby získal celý svět, ale sám sebe ztratil nebo sám sobě uškodil?“ (Lk 9,23–25)*

Vzít na sebe každý den kříž a zřici se sám sebe pro Krista je esencí vyznání víry každého křesťana. Slovní obraz umírání sobě samému je nedílnou součástí poslušnosti vůči Kristu. Cokoliv méně než radikální poslušnost není podle Ježíšova učení autentickou vírou. Ježíš nám dal jasné měřítko. On určuje standard křesťanství. Jak ale předáme takovou pravdu někomu, kdo je slabý ve víře, zraněn životem a usouzený? Jak můžeme něco takového říci člověku, který vězí až po uši v hříchu, zhroutil se mu celý svět a není ochoten zapřít sám sebe, i když mu hrozí smrtelné nebezpečí? Máme ho dorazit

ještě tím, že mu řekneme, že není hoden Krista a je docela možné, že není ani křesťanem? Žádá od nás Ježíš příliš mnoho?

Spasení je všechno, nebo nic

I když se zdá, že Ježíšův požadavek odanosti, věrnosti a bezvýhradné poslušnosti, je přehnaný a nesplnitelný, není nerealistický, protože od nás nežadá nic, co by nám On sám neposkytl. Proto nám připomíná, že ten, kdo není ochoten nést svůj kříž a vydat sám sebe skrze sebezapření, Ho není hoden. V listu Židům autor popisuje spasení jako Ježíšovo dílo, které je strženo Novou smlouvou. Začíná tím, že poukazuje na kontrast mezi neúčinností obětí levijských kněží a jedinou obětí Krista, zajišťující odpuštění hříchů, které vede ke spasení:

◆ *Každý kněz denně pokračuje v bohoslužbě, při níž znovu a znovu přináší stejné oběti, které nikdy nemohou odstranit hříchy. Kristus však obětoval za hříchy jedinou obět' a usedl navždy po Boží pravici. Od té doby čeká, až mu budou nepřátelé položeni k nohám, neboť jedinou obětí přivedl ty, které posvěcuje, k věčné dokonalosti.*
(Žd 10, 11–14)

Kristovo dílo a Jeho jediná obět' je vše, co bylo nutné vykonat pro záchranu těch, za něž na kříži umíral. Na kříži bylo vykonáno vše, co spravedlivý Bůh vyžadoval, abychom mohli být zachráněni před Jeho hněvem a spaseni pro věčnost. Ale co přesně znamená ono krátké slůvko „vše“? Ježíš vykoupil všechny, za něž na kříži zemřel, aby je přivedl do nebeského domova. První skutečnost se týká odpuštění hříchů, což před Bohem znamená, že skrze smrt Ježíše Krista je každý věřící uveden do stavu dokonalosti. To je to, čemu říkáme posvěcení, což znamená, že věřící je před Bohem skrze obět' Syna dokonale spravedlivý a bezhříšný, protože Kristus byl potrestán za každý hřích, který kdy věřící spáchal nebo ještě spá-

chá. Autor listu má na mysli všechny věřící, kteří jsou posvěceni, a proto svatí. To znamená, že skrze Kristovo vykoupení a působení Ducha svatého je život každého věřícího soustavně proměňován do stavu svatosti. Teologicky to nazýváme posvěcováním. Jinými slovy řečeno, věřící je motivován samotným Bohem, aby odložil hříšnou minulost a bez ustání žil jen pro Krista. Vyjádřeno ještě jinak, Kristovo dílo a práce Ducha svatého působí ve věřícím takovou změnu, že ne svěť, ale Ježíš Kristus je na prvním místě a je tím, koho křesťan nade vše miluje.

Kdyby nám Ježíš Kristus hříchy jen odpustil, aniž by v nás Duch svatý působil svatost, pak bychom mohli říci, že Ježíšovo očekávání, že budeme ochotni za něj položit i svůj život, je nesplnitelné. Ve skutečnosti ale máme od Pána Ježíše Krista vše, co od nás kdy může žádat. Každý věřící dostane k víře vše, co potřebuje: Ve spasení je obsaženo ospravedlnění a posvěcení, skrze úplné odpuštění hříchů získáváme nevyčísitelnou lásku k Bohu.

Pokud někdo vyznává, že poznal Páňeho lásku k Bohu se nijak neprojevuje, neprojevuje se ani to, že mu Pán Ježíš Kristus na kříži vydobyl spasení. Pokud dokonce takový člověk dál hřeší a je dál neodolatelně k hříchu přitahován, tak u takového člověka je na místě, abychom se ptali, zda opravdu Krista zná.

Duchovní otroctví

Když jsem byl mladší, myslel jsem si, že všechno vím a všemu rozumím. Můj pohled na svět byl plný rezolutních názorů, vášní a projevů síly a všechno jsem viděl černobíle, tak jak svět vnímá každý mladý člověk, který svět a život ještě příliš nepoznal. S přibývajícím věkem a zkušenostmi nabytými během studia na vysoké škole a díky cestování jsem začal poznávat, jak rozmanitý je svět a jak velká byla moje ignorace. Teď jsem mnohem opatrnější a připouštím mnoho odstínů názoro-

16 ZÁPAS O DUŠI

vé šedi, když se s někým bavím o politice, o tom, co mám rád, o penězích a o tom, jak s nimi nakládat a o mnoha dalších tématech. Když ale hovořím o duchovních věcech, o pravé víře, a o jedinečnosti křesťanství, mé pohledy jsou s každým rokem zkušeností stále více jen černobílé. Podle Písma je svět rozdělen jen na dva druhy lidí: Ty, kteří Boha nenávidí a ty, kteří Boha nadevše milují:

◆ *Vy nevěřící! Nevíte, že přátelství se světem znamená nepřítelství s Bohem? Kdokoli se rozhodne být přítelem světa, stává se Božím nepřítelem. Anebo si myslíte, že Písmo mluví na prázdno? Copak Duch, který v nás přebývá, vede k nevráživosti?*

(Jk 4,4–5)

◆ *Nemilujte svět ani to, co je v něm. Kdo má v lásce tento svět, nemá v sobě lásku k Otci. Svět je samá touha těla, touha očí, namyšlenost života – nic z toho není z Otce, vše je to ze světa. Svět pomíjí tak jako jeho touhy, ale kdo plní Boží vůli, trvá navěky.*

(1 J 2,15–17)

Všimněte si, v jakém kontrastu vidí Písmo rozdíl mezi věřícími a nevěřícími – kdo miluje svět, nenávidí Boha; jestli prokazujete oddanost světu, jste Božím nepřítelem. Pán Ježíš Kristus odhaluje stejné pravdy v Matoušově evangeliu, kde stojí proti sobě láska a nenávisť nebo vztah otrocka a pána:

◆ *Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Buď totiž bude jednoho nenávidět a druhého milovat, nebo se bude toho jednoho držet a tím druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.*

(Mt 19,24)

Ježíšova pointa spočívá v tom, že ten, komu sloužíme, je pánem situace. Ale svět, kterému sloužíme tím, že v něm hledáme a nacházíme uspokojení, stojí proti Bohu, který koná vše pro svoji slávu, počtu a moc, čímž stojí proti hodnotám světa. Proto si musíme vybrat stranu, na kterou

se přikloníme. Musíme si vybrat toho, komu chceme sloužit moudře a odpovědně, protože Bůh a svět jsou ve vzájemném válečném stavu. Nebezpečí, které nám hrozí, spočívá v tom, že přemýšlíme jako Židé Ježíšovy doby, kteří nevěděli, že jsou zotročeni:

◆ *Židům, kteří mu uvěřili, Ježíš řekl: „Když zůstanete v mém slově, budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás vysvobodí.“ „Jsme Abrahamovo símě!“ ohradili se. „Nikdy jsme nikomu netročili. Jak můžeš říkat: ‚Budete svobodní?‘“*

(J 8,31–33)

Židé opomněli nejen to, že byli v minulosti neustále v otroctví nejrůznějších národů, a to, že právě žijí pod římskou nadvládou, ale především nechápali, že Ježíš hovoří o jejich duchovním stavu. Ježíš s nimi vedl na toto téma obsárný dialog:

◆ *Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, říkám vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. A otrok nezůstává v domě navždy, navždy zůstává syn. Když vás Syn vysvobodí, budete opravdu svobodní. Víím, že jste Abrahamovo símě, ale chcete mě zabít, protože mé slovo u vás nemá místo. Já mluvím o tom, co jsem viděl u svého Otce; vy zase děláte, co jste slyšeli od svého otce.“ „Náš otec je Abraham,“ odpověděli mu. „Kdybyste byli děti Abrahama,“ řekl jim Ježíš, „dělali byste Abrahamovy skutky. Vy mě ale chcete zabít – člověka, který vám pověděl pravdu, kterou slyšel od Boha. To Abraham nedělal. Vy děláte skutky svého otce.“ „My jsme se nenarodili ze smilstva,“ odpověděli. „Máme jednoho Otce, Boha!“ Ježíš jim řekl: „Kdyby byl vaším Otcem Bůh, milovali byste mě, protože jsem vyšel z Boha a od něj přicházím. Nepřišel jsem sám od sebe, to on mě poslal. Proč nerozumíte mé řeči? Nemůžete mé slovo ani slyšet! Váš otec je ďábel a vy*

chcete plnit touhy svého otce. Od počátku to byl vrah a nestál v pravdě, protože v něm pravda není. Když mluví lež, mluví, jak je mu vlastní, neboť je lhář a otec lži. Ale protože já říkám pravdu, nevěříte mi. Kdo z vás mě usvědčí z hříchu? A když říkám pravdu, proč mi nevěříte? Kdo je z Boha, slyší Boží slova. Vy neslyšíte proto, že nejste z Boha.“

(J 8,34–47)

Ježíš Židům naplněným náboženskou horlivostí řekl, že jsou nevěřící, jsou otroky hříchu a dětmi ďábla. Nezáleží na jejich rodokmenu, Ježíš ví, čí jsou děti a kterému pánu svými skutky a obřady slouží. Jejich hříchy jsou natolik charakteristické, že napodobují dílo jejich otce a pána, ďábla. Totéž jim řekl ve svém listě i apoštol Jan, aby pochopili, jaký je rozdíl mezi věřícími a nevěřícími:

◆ *Kdo v něm zůstává, tedy nehřeší, ale kdo hřeší, ten ho neviděl ani nepoznal. Nenechte se nikým oklamat, draží. Kdo žije spravedlivě, je spravedlivý, jako je spravedlivý on. Kdo páchá hřích, je z ďábla, neboť ďábel od počátku hřeší. Proto se ukázal Boží Syn, aby zrušil skutky ďábla. Kdo se narodil z Boha, nepáchá hřích, neboť v něm zůstává Boží símě; nemůže hřešit, protože se narodil z Boha. Podle toho se poznají děti Boží a děti ďábla: Kdo nežije spravedlivě a nemiluje svého bratra, není z Boha. (1 J 3,6–10)*

Nevěřící je otrokem svých hříchů. Bude žít život zaměřený na sebe sama a bude postrádat potřebu oslavovat pravého Boha, Stvořitele nebe a země. Přirozený člověk je bezmocný a mrtvý ve svých hříších, je bez Boha a bez Krista, který jej může vysvobodit z otroctví hříchu. Stejně ten, kdo byl Kristem jednou z hříchu vysvobozen, jak říká Jan, „nemůže hřešit, protože se narodil z Boha“. Charakteristikou nového života nebude sebeuspokojování, ani neposlušnost novému Pánu, zno-

vuzrozený člověk se stane otrokem Božím. To je přesně to, o čem hovoří apoštol Pavel:

◆ *Nuže, budeme hřešit, když nejsme pod Zákonem, ale pod milostí? V žádném případě! Nevíte, že když někomu sloužíte, musíte ho poslouchat? Stáváte se služebníky toho, koho posloucháte, ať už hříchu ke smrti anebo poslušnosti ke spravedlnosti. Ano, byli jste služebníci hříchu, ale díky Bohu, že jste celým srdcem uposlechlí to učení, do něhož jste byli uvedeni. Tak jste byli osvobozeni od hříchu a stali se služebníky spravedlnosti.*

(Ř 6,15–18)

Apoštol Pavel jasně říká, že křesťané i nekřesťané jsou ve stejném duchovním stavu otroctví, ale slouží různým pánům. Víím, že přijmout takové prohlášení není snadné, protože si zpravidla myslíme, že v otroctví nutí pán otroky, aby otročili proti své vůli. Když je ale řeč o otroctví ve vztahu k Bohu, hovoříme o ochotném otroctví ve službě Pánu, kterého nadevše milujeme, a proto mu ani jinak sloužit nemůžeme. Podívejme se na několik příkladů ze života, které nám pomohou tento typ otroctví objasnít.

Tři otroci

Přede mnou seděl špinavý a zanedbaný muž. Chyběly mu přední zuby, o něž přišel ve rvačce. Když mi vyprávěl svůj nešťastný příběh, škrábal se až do krve a neklidně pohyboval chodidly. Byl drogově závislý. Používal amfetaminy. Nejdříve to byla zvědavost, postupně vznikla závislost. Ta mu zničila manželství, rozbila rodinné vztahy, přišel o práci a finančně byl na dně. Když jsme spolu hovořili o evangeliu, řekl: „To vše jsem slyšel tisíckrát.“

Přede mnou seděl zcela zlomený člověk. Když jsme hovořili o jeho životě, plakal. Zapisoval jsem si bod po bodu bolest a utrpení, které vnesly drogy do jeho života, a pro jistotu jsem zopakoval, co mi

18 ZÁPAS O DUŠI

řekl. Když jsem vše znovu vyjmenoval, přikyvovav, že jsem to zhodnotil zcela přesně. Potom jsem mu řekl, že mu mohu zaručit radostný život a zahojení bolesti a zklamání, které ho dlouhodobě provázejí. Zaručil jsem mu naprosté odpuštění teď a navždy. „Vše se může změnit v tomto okamžiku, ale musíš si vybrat, komu budeš sloužit, zda Ježíši Kristu, nebo drogám.“ Řekl jsem mu: „Musíš se rozhodnout, zda se navždy odvrátíš od drog a budeš ochoten udělat cokoliv pro to, abys následoval Ježíše Krista jako svého Pána“. Svěsil hlavu a řekl: „Ať už to zní jakkoliv bláznivě, to nemohu udělat. Vím, že mi drogy způsobily tolik bolesti, ale jsou mým životem a nemohu se jich vzdát.“ Alespoň byl čestný.

Tento muž nám dovolil nahlédnout do srdce otrocké drogové závislosti. Jeho odanost drogám byla radikální. Kdyby byl stejně oddaný nějakému náboženství tak jako drogám, ostatní by ho považovali za fanatika.

Další mladý muž byl čistý a dobře oblečený. Z jeho vzhledu vyzařoval úspěch. Nikdo by neočekával, že může mít nějaké problémy. Když začal vyprávět o svém životě, téměř se emocionálně zhroutil a nekontrolovaně se chvěl. Vyprávěl, že vše začalo, když se ještě jako chlapec dostal k pornografickým časopisům. Plamínek vášně, který začal doutnat v mládí, způsobil, že vzplanul pro předmanželský sex, a později v něm spalující žár rozněmýchal internet. Popisoval pokušení dívat se na pornografii se stejnou touhou, jakou byl přitahován drogově závislý k drogám. Zdrucující vina a prázdnota, kterou cítil, nebyla dostatečnou zábranou vůči touze vidět a prožít více. Nekontrolovatelná sexuální touha jej zavedla do sex shopů. Na jedné straně prožíval silné zážitky, na druhé straně jej pronásledovala prázdnota a pocity viny, jen co vzrušení a uspokojení pominulo, jej ubíjely. Potřeboval stále více sexuálního vzru-

šení. Jeho bankovní konto se tenčilo, nestačilo na to, aby uspokojilo jeho touhy. Od vizuálních zážitků přešel na služby prostitutek. Používal kreditní karty až do limitu. Jeho manželství se utápělo ve lžích a podvádění. Postupně ztratil veškerou kontrolu nad svým životem a vše, o co dříve stál a na čem mu záleželo, se začalo rozpadat. Jediné, na co myslel, byla další sexuální příležitost. Věděl, že situaci nezvládá, a vzlykal nad tím, co se stalo a jak dopadl. Uvědomoval si, že ztratil vše, co v životě dokázal. Když domluvil, vyložil jsem mu podstatné pravdy evangelia. Odpověděl mi, že evangelium slyšel mnohokrát. Vysvětlil jsem mu, že může být ze sexuální závislosti a otroctví vysvobozen a že skrze víru v Krista může začít nový život. „K tomu, abys mohl mít Krista, musíš nejen vidět svoji sexuální bezuzdnost jako zavrhnutíhodný hřích, ale musíš být také ochoten udělat vše, abys znovu neupadl do pokušení“. Tvrdil, že je ochoten udělat cokoliv, ale když jsem mu vysvětlil, že by měl svým novým životem přinášet Bohu čest a slávu, a proto by se měl vzdát internetu a chodit do zaměstnání jinou cestou, aby se vyhnul místům, která jej k sexuální závislosti přitahovala a poutala, že musí být odpovědný za své chování i před ostatními, že musí střežit všechn čas tak, aby svými skutky Bohu nedělal ostudu, viděl jsem, že z jeho slov prvotního předsevzetí nezbylo vůbec nic. Sám přiznal, že takovou změnu není ochoten podstoupit. Pokračoval ve svém otroctví sexuálním potřebám, bez ohledu na následky, které z nich plynou, a sám uznal, že je bezmocný. Zůstal otrokem a sex byl jeho pánem.

Člověk závislý na sexu je na tom stejně jako ten, kdo je závislý na drogách. Oba oddané slouží svému bohu. Oba jsou ochotni pro svoji závislost zemřít a pokračují, dokud se tak nestane. Svého pána bez výhrad poslouchají a oddané mu slouží.

Sexuální závislost a manželská nevěra sužuje mnohé muže. Tento muž se svěřil jiným věřícím mužům a společně se pravidelně modlili, aby se nejen navzájem povzbudili, ale aby si měli kde odpovědět na otázky „na tělo“. Jeden z nich se bez zaváhání svěřil, že sexuální pokušení už nad ním nemá nadvládu. Ale mýlil se. V zaměstnání byl obklopen flirtujícími ženami. Poté, co došlo k nejhorsšímu, svěřil se své manželce. Společně se modlili za záchranu manželství, ale čas ukázal, že měli nebo mohli udělat ještě něco víc. Svě ženě se svěřil, jak jej ženy v zaměstnání provokovaly svým oblečením a že bez zábran flirtují s každým mužem. Jeho práce vyžadovala dlouhé hodiny v přítomnosti žen pokušiteltek. Trávili společné pracovní obědy nebo večeře. Jedno vedlo k druhému až skončil v posteli s jednou z těchto žen. V slzách vyznával svoji vinu, doznal se manželce a prosil o odpuštění nejen svoji manželku, ale i ženu-svůdnici, protože zhřešil i vůči ní. Během procesu odpuštění a smíření se s manželkou však situace v zaměstnání zůstávala nezměnná a byla dále plná pokušení. Když jsme spolu procházeli všechny možnosti, vyšlo najevo, že jediným řešením je změna pracovního prostředí. To znamenalo, že si musí najít jiné zaměstnání, jinak bude bez ustání vystaven sexuálnímu pokušení a nebezpečí, že zhřeší nejen vůči manželce, ale i proti Bohu. Společně jsme dospěli k závěru, kdy jsem mu řekl: „Jestli není v tvých silách odolat pokušení v zaměstnání, pokud chceš zůstat věrný své víře a manželce, musíš si vybrat, Kristus nebo zaměstnání. Je na tobě rozhodnout se, co je pro tebe důležitější.“ Příští den dal v zaměstnání výpověď a skončilo to tak, že přijal zaměstnání za poloviční plat. Nová práce nebyla zdaleka tak zajímavá jako ta předchozí. Nakonec museli s manželkou prodat i dům a přestěhovat se do pronajatého bytu. Museli se hodně uskrovnit, ale boj

s pokušením skončil. Když pochopil, že boj s pokušením je možný pouze biblickou cestou, rozhodl se, komu bude sloužit.

Ježíš Kristus nabízí osvobození každému, komu se stane Pánem života. Kdo o skutečnou svobodu nestojí, zůstává v závislosti a otroctví, které vedou do záhuby.

Či otrok jsi?

Sókratés jednou řekl: „Život, který není přehodnocován, není hoden žítí“. Křesťané by měli slyšet Sokratova slova hlasitě a jasně. Teprve život, který zkoumáme jako pod drobnohledem, odhalí mnohé hříchy. Povinností věřících je bez ustání zkoumat každou životní situaci a přemýšlet o tom, jak svým rozhodnutím projevit lásku ke Kristu a posloužit Mu. Když jste v situaci, kdy se v srdci rodí příležitost k pokušení zhřešit, musíte se ptát sami sebe: „Je mi pokušení a hřích milejší než láska ke Kristu?“ Tak jednoduché to je. Musíte se rozhodnout a vybrat si, komu budete sloužit a koho chcete uctívat. Rozhodnutí pak ukáže, či otrok jste.

Před lety jsem se setkal s jedním Afričanem. Seděli jsme společně v místnosti plné jeho krajanů. Měl za sebou velmi pohnutý život. Většina jeho rodiny a nejbližších přátel byla zmasakrována muslimy. Jeho přátelé měli podobnou zkušenost. Mluvili o sobě jako o křesťanech, kteří věří Bibli.

Hovořili jsme o evangeliu a všichni souhlasili s tím, že předtím, než uvěřili, byli hříšníky a Pán Ježíš zemřel za jejich hříchy. „Musím se vás zeptat na něco důležitého“, řekl jsem, „týká se to těch, kteří k vám byli tak krutí. Jde o ty muže, kteří zavraždili vaše nejbližší, kteří mučili vaše blízké a kvůli nimž jste uprchli z domova. Jste ochotní se za ně modlit? Jste připraveni prokázat jim laskavost a lásku? Byli byste ochotní položit za tyto muže život?“

20 ZÁPAS O DUŠI

Udiveně se na mě podívali a bylo vidět, že se snaží ovládnout své emoce, a jeden z nich řekl: „To, co žádáš, je velice těžké. Muslimové nám strašně ublížili. Jsem ochoten udělat a obětovat mnohé, ale to, o čem hovoříš, to je příliš, to je prostě nemožné.“

A měl pravdu. Moje otázka byla bez nadpřirozeného Božího zásahu do lidského života nepatřičná a nemožná. Bez Boží pomoci nemůže být nikdo vysvobozen z otroctví nenávisti a touhy po odplatě vůči těm, kteří tolik ublížili. Chtěl jsem s těmito muži plakat nad vším, co se jim stalo. Ani jeden z těch mužů, kteří se dopustili tak hrozných činů, si žádný projev lásky nezaslouží. Byla to tragická situace, ale ještě větší tragédií bylo, že každý z těchto mužů byl oklamán svým duchovním stavem. Snad každý z nich byl přesvědčen, že je právoplatným Božím dítětem, i když žije celá léta s intenzivní nenávistí ve svém srdci a není ochoten z tohoto hříchu činit pokání.

Až budete klást otázku: „Koho milujete?“ uvidíte, že odpověď v různých životních situacích odhalí, v jakém stavu je srdce tázaného. Bez nejmenších pochybností poznáte, koho je otrokem. Tato otázka pomůže zkoumat stav srdce jako pod mikroskopem. Sama odpověď odhalí, kdo Boha miluje a kdo jej nenávidí.

Jak hřích začíná?

„Nevím, jak se to mohlo stát. Vše bylo v nejlepšího pořádku. Pravidelně jsem si četl v Bibli, docházel jsem do sboru a ani nevím jak, vrátil jsem se zpět ke starému životu.“ Taková slova jsem slyšel mnohokrát, ale jedná se o jeden velký omyl. Toto není způsob, jakým hřích funguje. Může se nám zdát, že vše bylo v pořádku, ale nakonec bylo vše jinak. Kdo si myslí, že hřích propadl a „ani neví jak“, přehlídí důležité skutečnosti. Hřích nikoho nepřepadne bez příznaků, ale vkrádá se nenápadně do naší mysli. Jakub popisuje počátek hříchu následovně:

◆ *Když je někdo pokoušen, vždycky jej vleče a vábí jeho vlastní chtíč. Chtíč, jakmile počne, rodí hřích a hřích, když dospěje, plodí smrt. (Jk 1, 14–15)*

Zvažte situaci muže, který se zastaví před vystavenými časopisy v supermarketu nebo trafice. Jeho oči spočinou na ženě, jejíž sporé oblečení nebo nahota začne působit dílo zkázy v jeho mysli. Pohledu nemůže zabránit nikdo z nás, ale to, co se následně odehrává v mysli, když začíná pracovat obrazotvornost a fantazie, je něco jiného. Když muž, který jde do fitnesscentra, uvidí spoře oblečenou mladou ženu nebo dívku, pohled na ni v něm opět začne vzbuzovat nejrůznější představy. Tentokrát je představivost ještě intenzivnější. Muž ví, že by se měl od vizuálních podnětů odvrátit, ale pokud zablokuje hlas svědomí, dostává se na šikmou plochu. I když v dobré snaze přijde do zaměstnání o dvacet minut dříve, aby si v klidu přečetl biblickou pasáž, místo zklidnění se jeho pozornost se ubírá zpět k vizuálním zážitkům. Nemusí ani zavírat Bibli, protože jej přemohou myšlenky typu „K čemu to všechno je?“. Celý den pocituje napětí a je znovu a znovu přitahován ke svým představám a na místo, kde se s těmito podněty setkal. Dopadá to tak, že neodolá a cestou ze zaměstnání se zastaví v knihkupectví a již víme, kam budou směřovat jeho kroky. Když se ze všeho vzpomene a začne přemýšlet o tom, co se vlastně stalo, udiveně říká: „Nevím, jak se to stalo. Pravidelně jsem si četl v Bibli, docházel jsem do sboru, a přesto jsem znovu upadl do hříchu.“

Rychlé usmrcení hříchu správně položenou otázkou

Protože již víme, že hřích začíná v mysli jako drobnost, je třeba jednat rázně a okamžitě, dříve než naroste do rozměrů, které zabíjejí. Na předešlých příkladech počátků pokušení vidíme, že onen muž měl činit pokání už ve chvíli, kdy zahlédl necudný časopis nebo jeho zrak

spočínal na křivkách ženského těla v pohybu dřívě, než v sobě probudil žádostivost. Mohl požádat Boha o odpuštění a dál se zabývat myšlenkami, které Bohu vzdávají čest a chválu. Protože všichni víme, že přehlídka různých časopisů, které mají na titulních stránkách nahotinky, bývá na určitých stejných místech, zkusme se takovým místům vyhnout. Prosme o Boží moudrost, abychom včas obrátili své myšlenky a svou pozornost správným směrem. Přemýšlejte o nástrahách s předstihem, mějte přípravu obrannou strategii, abyste dokázali žít s čistým svědomím pro Boží slávu. Promyšlený postup je dobrý i jako preventivní opatření, které pokušení a hřích umrtvuje v počátcích. Jakmile však uděláte první chybu, první hříšné rozhodnutí, další rozhodnutí odolat bude o to těžší. Hřích obvykle vzbuzuje příjemné pocity. Kdyby tomu tak nebylo, nebyl by tolik přitažlivý. Hřích se zdá být příjemný, proto hřešíme. Co můžeme udělat pro to, abychom byli ze závislosti osvobozeni? Zvažte skutečnost, že ve věřícím probíhá nadpřirozený proces, který v něm vyvolá větší lásku k Bohu, než k hříchům. Rozhodnutí, která v životě činíme, odhalí, zda dáváme přednost hřešení, což ve své podstatě znamená, že hřích milujeme více než Boha. A to je pro věřící nepřijatelné. Kdykoliv se tedy naskytne příležitost zhřešit, musím se ptát sám sebe: „Koho miluji víc?“

I když jde o tak jednoduchou zásadu, je to to nejobtížnější rozhodnutí. Proto je důležité, abychom si tuto otázku kladli neustále. Kdo se např. rozčílí na svoji manželku nebo manžela, sotva se ubrání kousavým poznámkám. Právě zde by měl začít automatický vnitřní dialog: ‚Když takto jedná, dávám najevo, že jsem sluhou hříchu a nemiluji Boha. Nejsem otrokem svých emocí? Na čem mi vlastně záleží? Miluji Ježíše, který mi prokázal takové milosrdenství, i když si nic takového nezasloužím, nebo miluji víc sám sebe

a chování, za které se později budu stydět?‘

I ve chvílích, kdy nás nikdo nevidí a pokušení začne působit v našich srdcích a myslích, se musíme ptát sami sebe: ‚Jsem připraven zapřít Ježíše, abych si dopřál tento hřích? Stojí mi hříšné pokušení za to, abych Bohem opovrhl? Kde je mé srdce?‘ To by mělo každému z nás připomenout, jak strašlivá cena byla na kříži zaplácena za náš hřích. Připomínejte si, že každý hřích je strašlivým proviněním vůči Boží svatosti, že bychom měli z čisté a nezištné lásky k Bohu pěstovat sebezapření hříšných pokušení a následovat Boha, kterého milujeme.

Když odpovím, že ‚mám raději hřích, než Krista‘

Když se naučíme klást si otázku ‚Koho miluji?‘, stane se, že sami sebe usvědčíme, že ‚hřích mi činí více potěšení než Kristus‘. Takové poznání by nás mělo nejen vyburcovat, ale i vyděsit. Jak je psáno:

◆ *Jestliže totiž poté, co jsme poznali pravdu, vědomě pokračujeme v hříchu, nezbyvá nám už žádná oběť za hříchy, ale jen hrozné očekávání Božího soudu, kdy zuřící oheň pohltí jeho odpůrce. Kdokoli pohrdl Mojžíšovým zákonem, na základě výpovědi dvou nebo tří svědků bez milosti umírá. Představte si, čím přísnější trest zasluhuje ten, kdo pošlapal Božího Syna, přestal si cenit krve smlouvy, již byl posvěcen, a potupil Ducha milosti! Víme přece, kdo řekl: ‚Má je pomsta, já zjednám odplatu,‘ a dodal: ‚Hospodin bude soudit svůj lid.‘ Jak hrozné je upadnout do rukou živého Boha!*
(Žd 10,26–31)

Jestliže budeme vědomě hřešit, i když jsme poznali pravdu a víme, kde jsou naše slabosti jsou, a přesto se nezměníme, žádná oběť za hřích není přijatelná. Máme před sebou jen očekávání strašného soudu a oheň, který pozře všechny Boží nepřátele. Každý, kdo nedodržel Mojží-

22 ZÁPAS O DUŠI

šův zákon, byl na základě výpovědi dvou nebo tří svědků nemilosrdně odsouzen k smrti. Oč strašlivější trest si zaslouží člověk, který pošlapal oběť Božího Syna, který nepovažuje krev smlouvy, která ho posvětila, za závaznou pro obě strany, která svým životním postojem potupil Du-cha milosrdenství? Protože známe toho, kdo řekl:

◆ *Má je pomsta, já zjednám odplatu, (Žd 10,30),*

tak nemáme nic na svoji omluvu. Jestli žijete tak, že podléháte svým hříšným touhám a potřebám, místo abyste v poslušnosti následovali Ježíše Krista, nemáte žádné ujištění o svém spasení a měli byste se bát Boha. Důvodem, proč byste se měli před Bohem třást strachem je skutečnost, že svým rozhodnutím hřešit vyhlašujete boj proti Bohu nebe a země a jako Boží nepřátelé budete poraženi. Takové varování by vás mělo vést k tomu, abyste přemýšleli o svém životě, kladli si otázky, které vás povedou k pokání, k podřízenosti Kristu a věčnosti za Jeho milosrdenství. Pokud ve vás toto varování nevyvolá patřičnou odezvu a budete v hříšném konání pokračovat, alespoň víte, jaký je váš skutečný vztah k Bohu. Sami sobě jste ukázali, že patříte do množiny nevěřících. Budete vědět, jak na tom duchovně skutečně jste, aniž byste dál žili v závěťí sebeklamu.

Poslušnost nelze ničím nahradit

Muž trpce plakal, veřejně vyznával svůj hřích a během emocionálních bohoslužeb zvedal ruce k Ježíši. Když jsem se ho zeptal, zda miluje Ježíše Krista, vzletnými frázemi potvrzoval, co pro něj Ježíš Kristus znamená. Když hovořil o hříchu, zatí- nal pěsti a hovořil o tom, jak je hřích dábelský a jak hřích a Satana nenávidí. Proudý slz vyjadřovaly smutek a lítost nad tím, kolik bolesti jeho hříchy způsobily ostatním. Přesto zůstal Božím nepřite- lem. Jeho život byl plný hříchu. Byl otro- kem hříchu. Jeho lítost nevedla k žádné

změně. Právě takového člověka má na mysli apoštol Jan, když píše:

◆ *Kdo říká: „Znám ho“, a přitom se nechová podle jeho přikázání, ten je lhář a není v něm pravda. Kdo ale zachová jeho slovo, v tom se láska k Bohu opravdu naplnila. Podle toho se pozná, zda jsme v něm. Kdo říká, že v něm zůstává, musí žít, jako žil on. (1 J 2,4–6)*

Kdo je ochoten podívat se blíže na svůj život nebo na život někoho jiného, celkem snadno pozná, kdo žije ve lži. Takové odha- lení pro nás může být šokující. Klíč k poz- nání spočívá v tom, že si ani na okamžik nebudeme myslet, že můžeme nahradit poslušnost vůči Ježíši Kristu něčím jiným. Pán Ježíš to řekl jednoduše a důrazně:

◆ *Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo; můj Otec ho bude milovat a přij- deme k němu a budeme žít s ním. Kdo mě nemiluje, nezachová má slova. A slovo, které slyšíte, není mé, ale To- ho, který mě poslal, Otcovo. (J 14,23–24)*

Kdo poznal pravdu, nemá žádnou omluvu ani výmluvu pro to, aby pokračoval v hříš- ném životě. Kdo hřeší, nemiluje Boha a ne- ní věřící – ať říká a dělá, co chce. Apoštol Pavel nikde neříká, že za zvláštních okol- ností Boha nemusíme poslechnout:

◆ *Jak vidíte, nezmocnilo se vás poku- šení, které by pro lidi nebylo běžné. Ale Bůh je věrný! Nedovolí, abyste byli pokoušeni nad své možnosti; upro- střed zkoušky vám poskytne výcho- disko, abyste mohli obstát. (1 K 10,13)*

Můžete si oči vyplakat, můžete zpívat chvály dnem i nocí, můžete se veřejně znemožnit, vyznávat své hříchy veřejně týden co týden v modlitebních skupin- kách, ale pokud nepotlačíte hřích sami v sobě a nebudete bez výhrad poslouchat a následovat Pána Ježíše Krista, všechny emocionální projevy zdánlivého pokání jsou bezvýznamné.

Závěrem

Bůh je všemohoucí a ze své moci nám dává spasení. Nejen že nám odpouští hříchy, ale proměňuje nás a vychovává jako děti, abychom se bezmezně zamilovali do Jeho svatosti. Ale i ti, kdo jsou nevyčísitelně zamilovaní do Boha, mohou zabřednout do hříchu. Otázka „Koho miluješ?“ by měla probudit každého věřícího, který usnul za volantem svého života. Stejnou otázku bychom si ale neměli klást jenom tehdy, když se potřebujeme probudit, je to rovněž cesta k nápravě pro ty, kteří žijí v sebeklamu ohledně svého vlastního duchovního stavu, dříve, než bude pozdě. Pravá odpověď na otázku ‚Koho miluješ‘ nebude podmíněna množstvím slov a citových projevů, ale ochotou k sebezapření a odvrácení se od hříchu a k následování Krista, ať se děje, co se děje, ať to stojí, co to stojí. Správná odpověď by měla každému rychle pomoci přehodnotit stav svého srdce a okamžitě změnit pořadí hodnot.

– Steve Lehrer –

The Journal of New Covenant Theology,
1/2004

NOVÝ EVANGELIKALISMUS

Každý věřící by měl vědět, že v současnosti existují dva typy evangelikálů, staří a noví. Ti staří, původní, stojí na biblických základech. Ti noví se odchýlili, ne v základním pohledu (náзору) na spasení, ale ve své ochotě přizpůsobit se názorům světa a přistoupit na nejrůznější doktrinnální omyly. A tak ti noví prodávají svou víru za světské uznání a respekt. V této brožurce naleznete množství silných argumentů, které hovoří proti novým evangelikálům. Je to však zcela nezbytné, protože víra je znásilňována a sbory (církve) ničeny.

Pokud si některý čtenář uvědomí, že je součástí církve nebo hnutí, které směřuje do kategorie noveevangelikální, nalé-

havě vás kvůli Pánu prosím, nestavte se hned na odpor a s otevřenou Bibli prozkoumejte všechna fakta. Jestliže váš sbor zapadá mezi staré evangelikální církve, pak byste měli správně chápat všechny souvislosti, být svému sboru vděční za jeho službu a mocně ho podporovat vroucími modlitbami.

V dnešní době jsou staří evangelikálové v menšině. Nebylo tomu tak vždy. Dříve vůbec neexistovali žádní noví evangelikálové. Avšak v současnosti je tento nový pohled stále dominantnější. Všeobecně vzato i velká většina charismatiků patří k novým evangelikálům. V této brožurce se pokusíme jasně zobrazit současnou alarmující scénu, a tak povzbudit věřící, aby zaujali správný postoj.

Zvláště v USA jsou staří evangelikálové označováni jako fundamentalisté. Evangelikálové nového stylu se v padesátých letech minulého století začali nazývat ‚novými evangelikály‘. Ve Spojeném království se výraz fundamentalista příliš nepoužíval. V Británii totiž vzbuzoval velmi nepříjemné pocity, protože fundamentalisté pro ně představovali evangelisty, kteří na týden přijdou kázat a obracet lidi na víru; ty, kteří uvěřili, zvou dopředu před shromáždění a uznávají jedině dispenzační směr jako správný pro každé společenství. Historický fundamentalismus jde samozřejmě mnohem dál. Je nám vnucováno, že nálepka fundamentalismu byla poprvé použita v Americe v roce 1920, kdy popisovala militantního evangelistu. Často slyšíme, že fundamentalista je rozněhvaný evangelikál. Bylo by ovšem poctivější říci, že fundamentalista je ten, kdo má starost o ochranu a zachování evangelia.

Je překvapivé, že v současné Británii se termín fundamentalista začíná používat mnohem častěji. Ti, kdo patří ke starým evangelikálům, jsou svými kritiky, novými evangelikály, označováni za fundamentalisty. Tak se opakuje situace

24 ZÁPAS O DUŠI

z Antiochie, kdy „*apostolové byli poprvé nazváni křesťany*“ (Skutky 11,26). Toto slavné označení dostali od svých kritiků. To samé se stalo i s termínem kalvinista – také pochází od těch, kdo kritizovali následovníky reformační doktríny.

Proč nás noví evangelikálové nazývají fundamentalisty? Je to z taktických důvodů. Vypadá to, že se rozhodli, že termín ‚nový evangelikál‘, kterým byli označeni svými americkými předchůdci, je příliš upřímný a uklidňující. Když se v té době Harold J. Okenga, uznávaný pastor z Bostonu, spojil s Carlem F. Henrym a Billy Grahamem, aby vedli americké evangelikály k liberálnějšímu postojům, chtěli být známi jako noví evangelikálové. Začali vydávat časopis Christianity Today (Křesťanství dnes) jako deník vlajkové lodi, která vyplouvá novým směrem. Do jisté míry se dalo souhlasit. Bylo zřejmé, že obhajují nové postoje a že tyto evangelikálové nového stylu chtějí skoncovat s evangelikalismem starým.

Od počátku tohoto hnutí existovalo mezi oběma směry mnoho rozdílů. Noví evangelikálové byli spíše pro sblížování nežli oddělování. Mísili se s neevangelikály. Vyzývali věřící, kteří zakládali svou víru na Bibli, aby zůstávali v kompromitovaných denominacích a nezříkali se svých vlivných pozic v těchto kruzích. Studovalo se liberální učení a bylo vše přijímáno, neevangelikálové byly bratrsky přijímány jako skuteční křesťané. A tak brzy vzniklo množství nových směrů. Ta původní jasná linie mezi světskými a duchovními aktivitami byla vymazána a věřící začali být povzbuzováni, aby se zapojili do světské kultury, světským způsobem trávili volný čas a věnovali se světské zábavě.

Na samém počátku se zastánci nového evangelikalismu nestyděli vydávat knihy s tituly jako *Nová evangelikální teologie*. Představovali nový směr a chtěli, aby to všem bylo jasné. Avšak brzy noví

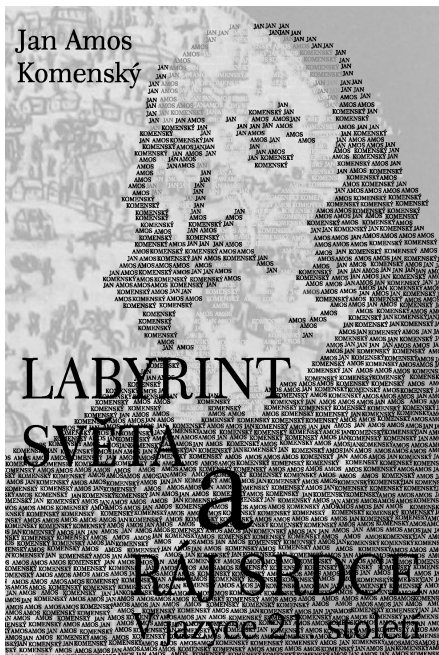
evangelikálové zaznamenali nevýhody, které jim jejich vlastní označení přinášeli. Začali znít neortodoxně a zvláště. Pro *staré* evangelikály bylo velmi snadné ukázat na rozdíly mezi starým a novým; ortodoxním a neortodoxním. Takže noví evangelikálové přestávali klást důraz na nový, a když hovořili o sobě, začali se nazývat pouze evangelikály a věřící starého stylu označovat jako fundamentalisty. Tak začali znít více ortodoxně. Pak už jen zbývalo dát termínu fundamentalista ten nepřijemný, negativní nádech a mohlo se zdát, že noví evangelikálové jsou hlavním proudem.

Právě to se děje v současné Británii (pozn. red.: brožura vyšla v r. 1995). Noví evangelikálové si osobují právo nazývat se jedinými evangelikály a věřící starého stylu nazývají fundamentalisty. Podle svých amerických vzorů popisují tento druhý termín tím nejnepříjemnějším způsobem. Jeden spisovatel byl v poslední době několikrát označen novoevangelikálními kazateli a učenci jako fundamentalista, přestože sám sebe tak nikdy neoznačil. Pokud nás tedy chtějí takto nazývat, pojďme si tento termín alespoň správně vyložit a nedovolit našim kritikům, aby přišli se svou vlastní definicí. Co je tedy fundamentalista a jsme i my fundamentalisté?

Na těchto stránkách chci stručně shrnout vysoce negativní prohlášení týkající se fundamentalistů ze strany nových evangelikálů, a pak poskytnout sedm klíčových charakteristických znaků skutečných fundamentalistů. Nejprve se ale podívejme na to, odkud tento termín pochází, a ptejte se, zda se jedná o biblický výraz a tudíž, zda se hodí jako „nálepka“.

V osmdesátých letech devatenáctého století vzniklo napětí mezi baptistickými sbory v Británii. To vedlo k Downgrade Controversy, rozdělení uvnitř baptistické církve. Do baptistické unie vstoupil teologický liberalismus, který v roce 1887 vedl

S radostí v srdci Vám oznamujeme, že za přispění mnoha bratří a sester v Kristu vychází kniha Labyrint světa a ráj srdce Jana Amose Komenského v moderní češtině. Jedná se o významné křesťanské dílo, které nás přivádí zpět ke kořenům české reformace.

Kapitola XXXIII.

Šalomoun vyjevuje marnosti a šalby světa

Kaz 1:2, 15; Maska světské

moudrosti stržena. Šalomoun, který

až doposud tiše seděl a díval se, nemohl se už déle udržet a začal hlasitě volat:

„Marnost, samá marnost, všechno je marnost! Není snad možné napřimit, co je pokřivené? A není možné sečit, čeho všeho se nedostává?“ Povstal i s celým

svým zástupem a s velkým hřmotem přistoupil přímo ke královnině trůnu (ani ten vzteklý Posel, ani osobní strážci

stojící z obou stran tomu nedokázali zabránit, protože stejně jako sama

královna se svými rádkyněmi byli zaraženi jeho křikem a rozhodností). Pak

vztáhne ruku a sejme z jejího obličeje závoj, který se na první pohled zdál být čímsi skvostným, ale shledalo se, že to není nic než pavučina. A hle, ukázala se její tvář,

bledá, ale oteklá, s trochou červeně na lících, ale jen nanesené líčidlem (což se poznalo podle odlupování na některých místech), též její ruce jsou prašivé, celé tělo je ohavné a její dech je páchnoucí. Toho jsme se já i všichni přítomní tak zděsili, že jsme stáli jako zkamenělí.

I jejich rádkyň. Šalomoun se pak obrátil k rádkyním té domnělé královny, strhl jim masky a pravil: „Vidím, že na místě Spravedlnosti panuje

vztáhne ruku a sejme z jejího obličeje závoj, který se na první pohled zdál být čímsi skvostným, ale shledalo se, že to není nic než pavučina. A hle, ukázala se její tvář, bledá, ale oteklá, s trochou červeně na lících, ale jen nanesené líčidlem (což se poznalo podle odlupování na některých místech), též její ruce jsou prašivé, celé tělo je ohavné a její dech je páchnoucí. Toho jsme se já i všichni přítomní tak zděsili, že jsme stáli jako zkamenělí.

I jejich rádkyň. Šalomoun se pak obrátil k rádkyním té domnělé královny, strhl jim masky a pravil: „Vidím, že na místě Spravedlnosti panuje

Knihu, která vždy byla českému národu tak drahá, si konečně můžeme přečíst v současném jazyce, kterému každý rozumí.
Téma knihy: Jak poutník hledající smysl života projde všechna zákoutí světa, aby nakonec zklamán světem našel v pokoji svého srdce Spasitele Pána Ježíše Krista. Nakladatelství Poutníkovka četba Vám zde přináší ukázkou z tohoto nevšedního díla.
Kež dílo věrného křesťana Jana Amose Komenského pomůže našemu národu znovu nalézt Krista.

Nespravedlnost a na místě Svatosti *Ohavnost*. Vaše *Bedlivost* je *Podezřívavost*, vaše *Opatrnost* *Úskočnost*, vaše *Přívětivost* *Pochlebování*, vaše *Pravda* jen *Přetvářka*, vaše *Horlivost* je *Vztekllost*, vaše *Udatnost* *Opovázlivost*, vaše *Milost* *Nevázanost*, vaše *Pracovitost* *Otroctví*, vaše *Důvtipnost* *Domněnka*, vaše *Zbožnost* *Pokrytectví* atd. **Kaz. 12:14.** Vy že máte řídit svět na místě všemohoucího Boha? Bůh přivede na soud každý skutek a každou tajnou věc, ať už dobrou nebo zlou. A já půjdu a povím to celému světu, aby se nedali svést a zmámit.“

Šalomoun rozhlašuje po celém světě jeho marnosti. Pak se obrátil a s hněvem odešel a za ním jeho zástup, a když začal na ulicích volat: „Marnost, samá marnost, všechno je marnost,“ sbíhaly se odevšad národy, lidé a jazyky, i králové a královny z dalekých končin, a on hýřil výmluvností a vyučoval je. Jeho slova byla totiž podobná ostnům a vbitým hřebům.

Porada proti němu, aby byl přelstěn. Já jsem však nešel za ním, ale se svými průvodci, kteří se ještě probírali z toho leknutí, jsem zůstal v paláci a spatřil jsem, co se tu dělo dále: zejména když se královna probrala ze mdlob a začala se radit se svými rádkyněmi, co má dělat. Horlivost, Upřímnost a Udatnost radily, aby byla povolána všechna moc a poslána za ním, aby ho zajali. Opatrnost naproti tomu tvrdila, že silou se nic nevyřeší, protože nejenže on sám je také mocný, ale navíc má již přívržence téměř na celém světě (o čemž podávali zprávu jeden za druhým se vracející poslové). Aby za ním tedy vyslali Přívětivost s Úlisností, ty k sobě přibraly z hradu Fortuny Rozkoš, šly za ním a kdekoli bude, úlisně se k němu vinuly a ukazovaly mu a vychvalovaly krásu, slávu a nádheru království, tak snad bude uloven, o žádné jiné možné cestě že neví. Tu radu schválili a bylo nařízeno, aby ty tři hned vyrazily.

Kapitola XXXIV.

Šalomoun je oklamán a sveden

Šalomoun oplývá moudrostí. Když jsem to viděl, prosil jsem své průvodce, že bych se také rád podíval na to, co se tam bude dít. Všudybud hned svolil a šel a stejně tak tlumočník. Přišli jsme tedy a našli Šalomouna s jeho zástupem v ulici Učených, kde k údivu všech vypravoval o původu stromů, počínaje cedrem, jenž roste v Libanonu, až k mechu, který roste na zdech, také o zvířatech a ptácích, plazech a rybách, o podstatě světa a moci živlů, o uspořádání hvězd, o lidském myšlení atd. A ze všech národů přicházeli lidé, aby naslouchali jeho moudrosti. Tím se cítil nadměru polichocen a začal si sám v sobě libovat, zvláště když Přívětivost a Úlisnost, které se opatrně přitočily, začaly před tváří všech lidí vyvyšovat jeho slávu.

Zdokonaluje řemeslné umění. Pak se odtamtud odebral a šel si prohlédnout další kouty světa, a když vešel do stavu řemeslníků a díval se na jejich rozličné umění, sám v něm po chvíli našel zalíbení, a nakonec jim svým vynikajícím důvtipem vymyslel neobyčejné věci sloužící k umnému zdobení zahrad, vinic a rybníků, ke stavbě domů a měst a zdokonalování všelijakých rozkoší, které náležejí lidským synům.

Zapletl se v manželském stavu. Ale potom, když vcházel do Manželské ulice, přivedla mu Istivá Rozkoš vstříc ty nejkrásnější dívky, co nejnádherněji ustrojené a za zvuků všelijaké libě znějící hudby. Skrže některé význačnější z nich ho dala slavně přivítat a nazývala ho světlem lidského pokolení, korunou izraelského národa a ozdobou světa: a že prý díky záři jeho přítomnosti ve stavu řemeslníků a učených přibýlo nemálo rozumnosti a osvícenosti a stejně tak že i stav manželský čeká na své zvelebení skvělostí jeho slávy. Šalomoun uctivě poděkoval a ohlásil, že si předsevzal poctít ten stav svou spoluúčastí. Vybral si tedy z celého zástupu dívek tu, která se mu zdála nejkrásnější, dal se spolu s ní zvážít a zakovat (nazývali ji faraónovou dcerou), a když už ji měl po boku a byl zajat její láskou, začal více vzhlížet k ní a více si hleděl zábav než své moudrosti. Navíc (a toho bych se nikdy nenadál) očima pokukoval po houfu jásajících dívek (když mu jich Istivá Rozkoš vodila na oči stále víc a víc) a jímala ho krása a spanilost každé z nich, a když se někde vyskytla nějaká výjimečná, nedal se s ní už ani zvážít a povolal ji k sobě. Tak jich pro sebe za krátkou chvíli získal sedm set a kromě toho měl kolem sebe ještě tři sta svobodných a pokládal za slávu, aby i v této věci převýšil všechny, kdo byli před ním a budou po něm. Pak už nebylo k vidění nic než rozličná laškování, nad čímž se i jeho vlastní lidé začali rmoutit a vzdychat.

Pak dokonce klesl do stavu nábožných. Když prošel onou ulicí, ubíral se i se svým doprovodem dál a vstoupil do ulice Nábožných, kam ho vlekla ta nešťastná společnost, ke které byl připoután. Nechal se zatáhnout mezi zvířata a plazy, draky a jedovaté hady, a byla z toho věru smutná zábava.

Kapitola XXXV.

Šalomounovi společníci jsou rozprášeni, pozatýkáni a ohavnou smrtí sprovozeni ze světa

Šalomounovi společníci se zlobí. Když ho tak zmámeného uviděli ti, kdo byli v jeho družině nejpřednější, totiž Mojžíš, Elijáš, Izajáš a Jeremjáš, začali se tuze zlobit, před nebem a zemí prohlašovali, že se takových ohavností nechtějí účastnit, a napomínali celý zástup, aby se oddělil od marnosti a bláznovství. Když se pak nejeden člověk stejně řídil Šalomounovým příkladem, oni tím více rozněcovali svou

horlivost a tím hněvivěji hřímali, zvláště Izajáš, Jeremjáš, Báruk, Štěpán, Pavel atd. Navíc Mojžíš poroučel, aby se každý opásal mečem, Elijáš přikazoval ohni, aby sestoupil z nebe, Chizkijáš kázal všechny ty modly rozbít atd.

Na úlisné domluvy nedbají. Když to viděly ty, které byly vyslány, aby Šalomouna svedly, totiž Přívětivost, Úlisnost a Rozkoš, přibraly si k sobě filozofy, Mamona atd., obrátily se na ně a radily jim, aby se vzpamatovali a počínali si s větší mírností. Že když i nejmoudřejší ze všech lidí, Šalomoun, se přestal řídit svým rozumem a jak je vidět, začíná si zvykat na řády světa, proč by se oni měli vzrušovat a lámat si s tím hlavu? Ale tady se jim nedostalo žádného vyslyšení, a čím více si ti lidé všímali, že Šalomounův příklad mnohé svádí a mámí, tím více horlili, běhali, volali a křičeli, až z toho bylo veliké pozdvižení.

Je proti nim poštvána veřejnost. Nato královna, které to již donesli, vyhlásila rozeslanými listy všeobecnou pohotovost, generálem ustanovila Moc, svého osobního strážce, a nařídila, aby ty buřiče pozatýkali a veřejně potrestali. Zatroubili na poplach a seběhlo se množství lidí připravených k boji, nejen ze stavu vojenského, ale i z vrchnosti, úředníků, starostů, soudců, řemeslníků, filozofů, lékařů, právníků i samotných kněží, také i žen různě oblečených a vyzbrojených (říkali totiž, že proti takovým zřejmým škůdcům světa si mají všichni, kdo na to nejsou příliš mladí nebo staří, navzájem pomáhat). Když vidím valící se vojska, ptám se svých průvodců: „Co se bude dít?“ „Teď se dozvíš,“ říká mi tlumočnick, „co se přihodí těm, kdo svým mudrováním působí ve světě sročení a bouře.“

Bitva, zatýkání, vraždění, upalování a jiná souzení. Vtom už se zástup obojí na jednoho, druhého, třetího i desátého, bijí, sekají, porážejí, šlapají, zatýkají, svazují a zavírají do vězení, jak koho vede jeho hněv, nad čímž mi srdce lítostí div nepuklo. Ale protože jsem se bál té krutosti, nemohl jsem ani ceknout a celý jsem se třásl. Dál vidím, že někteří z těch zajatých a zbitých spínají ruce a omlouvají se za své činy, zatímco jiní stáli na svém tím více, čím hůře se s nimi zacházelo. Přímo před mýma očima proto některé vhodili do ohně, jiné do vody, další pověsili, s'ali, přibíjeli na kříž, trhali kleštěmi, řezali, bodali, sekali i pekli na rožni. Ani nemohu vyjmenovat všechny ukrutné smrti, jakých se jim dostalo, a zástupy světa nad tím jásaly a radovaly se.

S Boží pomocí vyjde počátkem prosince 2010.
Již nyní je možné knihu objednat na naší adrese:

**Poutníkova četba
Žandov 85
403 39 Chlumeck u Ústí nad Labem**

Tel.:472 741 623
www.PoutnikovaCetba.cz
Poutnik@PoutnikovaCetba.cz

k odchodu C. H. Spurgeona a dalších. Ti, kteří odešli, tak učinili v poslušnosti vůči Písmu, neboť věřili, že je to příkaz Páně, aby neměli obecenství s učiteli, kteří popírají inspiraci Písma a spasitelné pravdy evangelia. Nepřátelství vůči inspirované, neomylné Bibli a její evangelické zvěsti se rychle šířilo i v Severní Americe a v roce 1909 mnoho vedoucích kazatelů a profesorů teologických seminářů zaujalo pevné stanovisko. Vydali řadu svazků, které obhajovali základní pravdy. Dva bohatí kalifornští ropní magnáti tento riskantní podnik financovali a vymínilo si, že tyto knihy budou zdarma distribuovány pastorům a křesťanským pracovníkům nejen v Americe, ale po celém anglicky hovořícím světě. V letech 1910 až 1915 vyšlo celkem dvanáct knih, které obsahovaly mnoho článků od mnoha vedoucích osobností evangelikálního světa připravených postavit se proti modernismu. Byli mezi nimi jak američtí tak britští autoři jejich články naleznete v publikaci, která se jmenuje *The Fundamentals (Základy)*.

Tento termín byl přijat na Světové konferenci o křesťanských základech (fundamentech) ve Filadelfii v roce 1919, kde se sešly tisíce kazatelů a příznivců. Brzy na to se „fundamentalismus“ stal oficiálním termínem pro připravenost bránit staré doktríny a standardy. Poprvé použil označení „fundamentalisté“ pro skupinu lidí redaktor amerického baptistického listu *The Watchman Examiner*, když v roce 1920 psal o kazatelích, kteří byli připraveni jít do „bitvy králů“ za své zásady (fundamenty). Brzy se stal tento termín běžně používaným a radostně ho přijali i sami fundamentalisté.

Fundamentalismus je velmi výstižné slovo, které vyjadřuje velkou oddanost základům biblického učení. V Židům 5,12 čteme o „abecedě Boží řeči“. Řečtina poukazuje na základní prvky soustavy nebo na základní učení. Ty jsou základní

v tom smyslu, že jsou podstatné. Stojí na nich celá nadstavba Pravdy. Pokud nejsou srozumitelné nebo se překroučí či převrátí, všechno se zřítí. V nich je ustanoveno minimum Pravdy, které nelze zmenšovat a které musy přijmout každý, kdo se chce stát opravdovým křesťanem nebo žít jako skutečný věřící.

Toto minimum, které je nutné k uvěření a které nelze zmenšit, je natolik zásadní pro víru, že pokud ho lidé nemají, nesmíme je považovat za obrácené křesťany, a to nejen kvůli nim samotným (je nutné předejít duchovnímu klamu), ale i kvůli Pravdě. Neměli bychom uznávat jakýkoliv křesťanský sbor nebo skupinu, případně se s nimi spojovat, pokud zde toto minimální množství Pravdy Písma není přijímáno a není považováno za jedinou cestu ke spasení. Tyto podstatné, základní, počáteční, zásadní pravdy jsou to, co nazýváme fundamenty.

Skutečně obrácený křesťan, který svou víru zakládá na Bibli, může mít rozdílný názor na způsob, jakým je uspořádáno vedení církve, na uvádění pastorů do služby, na vidění konce světa nebo dokonce i na pořadí spasení, ale musí mít stejný pohled na základy (fundamenty), jinak totiž nemůže být považován za skutečného křesťana. Fundamentalista je ten, který zcela uznává důležitost základních pravd a věří, že bude stejně jako Timoteus setrávat v tom, co se naučil.

Napsat seznam vynikajících fundamentalistů 20. století by bylo nemožné, protože těchto jmen je mnoho. Reprezentují všechny oblasti křesťanských názorů od arminiánů po kalvinisty, přes premileniální, postmileniální i amileniální Určitou výhodou pro čtenáře, kteří mají podvědomě spojené fundamentalisty s novou anglickou představou amerického evangelisty, který obrací lidi na víru, bude, že uvedeme pouze dva příklady kalvinistických učenců, kteří patřili k zastáncům fundamentalismu. Benjamin

26 ZÁPAS O DUŠI

B. Warfield přispěl do *Fundamentů* svým článkem „Kristovo božství“. Jako profesor Princetonského semináře (USA), kde působil v letech 1887–1921, mocně obhajoval biblické křesťanství. Když v devadesátých letech devatenáctého století jeden presbyteriánský profesor zpochybňoval neomylnost Písma, vedl ve velké teologické bitvě kampaň za jeho vyloučení z denominace. Věřil, že víru je nutno obhajovat a křesťanské společenství musí být čisté. Jeho práce o deseti svazcích obsahuje mnoho silných argumentů a kritických studií na téma liberálních omylů.

J. Gresham Machen také patří k vynikajícím americkým reformačním fundamentalistům. I on se drží biblických zásad, jak se vyvarovat falešného učení. Byl také profesorem na Princetonu (od r. 1906), ale kvůli teologickému liberalismu se v roce 1926 rozešel s ostatními učiteli a začal působit na Westminsterském semináři. Zemřel v roce 1936. Ani jeden tento muž nestál o nálepku fundamentalisty, ale oba zaujímali pevný postoj.

Ve Velké Británii poválečného období stojí za pozornost několik jmen. Mezi reformovanými fundamentalisty jsou vysoce uznávaní (přestože by se žádný za fundamentalistu neoznačil) např. E. J. Poole-Connor, který patřil k neohroženým ochráncům základních pravd od předválečného období až do své smrti v roce 1962. Obhajoval jasný rozdíl mezi pravými a falešnými církvemi a neustále věnoval pozornost tomu, jak je v křesťanských kruzích překrucována pravda. A. W. Pink byl fundamentalista, který bojoval za pravdu a patřil k neúspěšnějším, alespoň pokud jde o obrovské rozšíření jeho spisů plných jasně vyjádřených postupů, jak se oddělit od vlivu světa a omylů. Pinkova služba ovlivnila mnoho lidí po celém světě. Dr. Martyn Lloyd-Jones byl také zanícený bojovník za fundamentalismus, na konci padesátých let dvacátého století velmi silně varoval Boží lid před ekume-

nismem. Všichni tito muži jsou skuteční fundamentalisté, mocní ochránci a zastánci základních pravd, které jsou nezbytné ke spasení a k tomu, aby křesťanská víra přežila.

Někteří novoevangelikální pisatelé dnes prohlašují, že fundamentalisté nikdy neoslovili více než 10 % evangelikálních křesťanů. Proti tomu se musíme ohradit, neboť se jedná o zcela překroucené tvrzení. Ve skutečnosti totiž převážná většina obyčejných křesťanů, kteří věří Bibli, vždy patřila k fundamentalistům, a to až donedávna. Asi do šedesátých let dvacátého století byla většina těch, kdo se scházeli v evangelických sborech a společenstvích po celém světě, přirozeně fundamentalisté. Například by nikdy nesohlasili s tím, že římská katolická nebo teologičtí liberálové jsou všichni obrácení. Vždy se drželi toho, že ospravedlnění z víry je jediná možná cesta ke spasení. Vždy se měli na pozoru před neevangelikály, a to i v případě, že patřili do stejné denominace.

Problém nebyl s obyčejnými členy evangelikálních sborů, ale s duchovními. Velká většina navštěvovala školy, ve kterých nasákli teologickým liberalismem. Naučili se považovat neevangelikály za křesťany. V průběhu dvacátého století se počet nekompromisních starých evangelikálů značně snížil, až zůstala jen menšina těch, kteří zůstali věrni a neodchýlili se od biblických zásad. Jednotlivé sbory však stále zastávaly zdravé biblické názory, a to mnohem déle. Nicméně nezdravé vyučování těchto duchovních nakonec podkopalo instinktivní biblickou věrnost lidí a dnes už musíme jen konstatovat, že zbyla pouze hrstka „evangelikálů“, kteří jsou fundamentalisty v tom smyslu, jak o něm mluvíme.

Moderní pisatelé dělají chybu, když se pokoušejí zařazovat fundamentalismus k minoritním hnutím. Donedávna byl fundamentalismus vždy *přirozeným* ná-

zorem velké většiny obyčejných obrátců lidí. Zcela nepochybně je škoda, že termín fundamentalista je dnes spojován s náboženským pobožnístkářem nebo politickým bojovníkem, vedeným náboženským fanatismem. Kdykoli se světská média snaží najít označení pro někoho, kdo prosazuje své názory vůči ostatním silou, nazývají ho fundamentalistou bez ohledu na to, o jaké náboženství se jedná. Málokdy je tento termín použit k popisu lidí, kteří touží praktikovat své náboženství v jeho čisté formě. Obvykle je spojován s těmi, kdo popírají náboženskou svobodu ostatních. Dnes platí, že fundamentalista je ten, kdo nosí zbraň. Tento nepříjemný vedlejší význam se novým evangelikálům hodí, když chtějí staré evangelikály ukázat jako netolerantní, omezené a negativní lidi. A to také přesně dělají, jak uvidíme v další části našeho studia: *Co říkají noví evangelikálové o fundamentalistech.*

– Peter Masters –

Pokračování příště (jde o první kapitolu brožury „Jsme fundamentalisté?“, jejíž vydání připravujeme).

Přeložila Dana Vondrušková

CHRISLÁM – KŘEŠŤANÉ oslavující ramadán?

- ◆ *Žádným způsobem se nedejte od nikoho oklamat, protože [příchod Páně] nenastane, dokud nedojde ke vzpouře proti Bohu a neobjeví se člověk nepravosti, Syn zatracení. (2 Te 2,3)*

S blížícím se začátkem oslavy ramadánu se zvyšuje i počet křesťanů, kteří se 30 dní budou setkávat v modlitbě a postu. Stále rostoucí počet křesťanů se připojuje k hnutí „30 dní modliteb za svět islámu“ a podporuje i další křesťany k modlitbám a postům za muslimy. Cílem modliteb je podpora probuzení mezi muslimy, kteří se obracejí ke Kristu. V minulých letech se totiž díky svým snům a vizím stalo velké

množství muslimů křesťany. Sít křesťanů, kteří se modlí za muslimy, vznikla v dubnu 1992, kdy se takto modlila skupina vedoucích na svém setkání na Sředním východě. Bůh vložil do srdcí těchto mužů a žen břemeno, aby svolali co nejvíce křesťanů k modlitbám za muslimský svět. Každoročně dodržuje muslimský svět během devátého měsíce svého kalendáře měsíční půst, který vešel ve známost jako ramadán. Půst v měsíci Ša'aban je specificky načasovanou přípoínkou měsíce, kdy byl korán „seslán“ nebo „zjeven“ Mohamedovi.

„Emerging Church“ (což je možné přeložit jako „vynořující církev“), malá levicová křesťanská sekta, zaujala ovšem odlišný postoj. V roce 2009 oznámila tato skupina vedená jedním z nejvlivnějších pastorů v USA Brianem McLarenem, že bude společně s muslimským „partneřem“ skutečně „dodržovat“ svatý muslimský měsíc. Ramadán je měsíc, kdy muslimové děkují svému bohu Alláhovi za zjevení koránu proroku Mohamedovi. McLaren na svém blogu před časem oznámil: „Jako křesťané se pokorně připojíme k muslimům v jejich dodržování ramadánu – na vyjádření míru, společenství a sousedství, které si Bůh cení.“ Nepředstavuje ovšem takové mezináboženské dodržování zvyklostí více než prosté „sousedství“ a nestává se náboženským kompromisem a synkretismem? Nevytváří dodržování svatého měsíce ramadánu dojem podřizování se islámu?

McLaren, vůdčí hlas rostoucího levicového křesťanského hnutí, chce, aby všichni věděli, že se neobrátí k islámu, ale že je „hluboce zbožný křesťan“. McLaren se ovšem nebude postit za ochranu svých muslimských přátel. Místo toho se skrze praktikování tohoto islámského rituálu snaží propagovat „společné dobro... spolu s lidmi z jiných tradic víry.“ „Hlavním smyslem naší účasti bude náš duchovní růst, dospělost, ale též naděje,

28 ZÁPAS O DUŠI

že naše zkušenost bude inspirovat ostatní, aby se spolu s lidmi jiných tradic víry modlili a spolupracovali pro mír a společné dobro ... chceme se jako křesťané přiblížit k našim muslimským sousedům a sdílet s nimi tuto důležitou součást jejich života. Stejně jako Ježíš, zbožný Žid, přemohl náboženské předsudky a učil se od Syroféničanky tím, že se před dvěma tisíci lety nechal inspirovat její vírou (Mt 15,21nn, Mk 7,24nn), i my se snažíme učit od našich muslimských bratrů a sester dnes." Bez ohledu na McLarenovy obratně formulované věty, to, co zřetelně mezi pěti pozicemi na jeho osobním blogu chybí, je byť jediná zmínka o modlitbě za obrácení muslimů ke Kristu.

To je v přímém protikladu k webovým stránkám 30 Days Prayer Network, kde je v lásce, ale jasně prohlášeno: I když McLaren prohlásil, že on i jeho následníci „se v jejich touze být uctíví k tradici víry našich přátel budou snažit vyhnout tomu, aby byli neuctíví či nevěrní ve své vlastní tradici víry,“ někteří se vyjádřili, že už samotné dodržování muslimského náboženského svátku je velice neortodoxní a protichůdné k historické křesťanské praxi. Zatímco láska a přátelství k ostatním jsou pro křesťanskou víru prvořadě, Bible je jasná v tom, že se křesťané mají vyhýbat skutečnému podílu na náboženských ceremoniích nekřesťanů:

◆ *Nedejte se zapřáhnout do cizího jha spolu s nevěřícími! Co má společného spravedlnost s nepravostí? A jaké spojení světla s temnotou? Jaký souzvuk Krista s Beljálem? Jaký podíl věřícího s nevěřícím?" (2 K 6,14–15).*

Ale McLarenův spolupracovník, pastor Tony Campolo, tvrdí, že takové modlitby věřících, příslušníků různých náboženství, stejně jako *mystická spojení*, jsou velmi důležité pro všechny opravdové tvůrce pokoje. Campolo říká: „Mezináboženské modlitby, stejně jako mystická jednota, jsou nesmírně důležité pro

všechny opravdové tvůrce pokoje. Pokud hledáme společný základ, i když nemůžeme souhlasit věroučně, můžeme jej najít v mystické spiritualitě. Můžeme se společně modlit takovým způsobem, že se spojíme s Bohem, který přesahuje naše teologické rozdíly.“

Podle pozorovatelů jsou pro hnutí Emerging Church typické také tendence zřídka kdy zdůrazňovat křesťanské evangelium, zatímco často a hlasitě hlásají klasický humanismus či přímo náboženský pluralismus. McLaren a další vedoucí hnutí Emerging Church často prohlašují, že je třeba nezdůrazňovat „věroučné přehradu“ mezi odlišnými náboženstvími, včetně křesťanství a islámu. Zatímco Ježíš byl neoblomný v tom, že důslednost v křesťanské zvěsti způsobí velkou míru rozdělení mezi lidmi různých náboženských přesvědčení, Campolo vytrvale nesouhlasí. Když v rozhovoru s Shane Claibornem mluví o vztazích mezi muslimy a křesťany, Campolo tvrdí: „Nesmíme připustit, aby nás naše teologie rozdělily.“ Tendence nezdůrazňovat učení, která je vlastní prominentním učitelům jako jsou McLaren a Campolo, zároveň vyvolává velké obavy u mnoha konzervativních teologů a pastorů. Tyto tendence totiž vedou k tomu, že je opomíjeno i jádro křesťanské zvěsti. „Nejsem přesvědčen, že Ježíš žije pouze v křesťanech,“ prohlásil Campolo. Nakonec zašel tak daleko, že prohlásil, že věří, že mnozí muslimové nepotřebují evangelizaci.

Ničivá podstata tohoto liberálního a poněkud experimentálního přístupu ke křesťanství se ještě zřetelněji projevila v nedávných letech. V roce 2007 oznámila episkopální farářka Anne Holmes Reddingová, že se stala křesťanskou muslimkou. The Christian Post zveřejnil reportáž: Farářka ze Seattlu se stala muslimkou, a zůstala duchovní episkopální církve. Její biskup popsal tento vývoj jako „vzrušující“. „Dívám se skrze Ježíše a vidím

Alláha," vysvětlila Rev. Anne Holmes Reddingová deníku „Seattle Times“. Ten otiskl reportáž o tom, že farářka Reddingová si v pátek na hlavu nasazuje islámský šátek a v neděli bere na krk církevní kolárek... stále vidí Ježíše jako svého zachránce, i když ne božského, a chce zůstat farářkou i episkopálkou. Biskup Vincent Warner z episkopální diecéze v Olympii řekl deníku Seattle Times, že to, že Reddingovou přijala islám, nezpůsobuje v jeho diecézi kontroverze.

Nejen v Seattlu, ale i v Nigérii a Číně se vyskytuje malá, ale rostoucí hnutí, které někteří označují jako „chrlám“, a které se snaží mísit křesťanství s islámem; vyučuje se v něm i z koránu i z Bible. V jednom chrlámském sboru se každý týden schází asi 1500 členů. Každým rokem se desetitisíce Američanů obrací k islámu, včetně mnoha těch, kteří byli vychováni v křesťanské církvi. Mnozí, kdo studují biblická proroctví, to vidí jako součást naplnění toho, co Bible předpověděla již dávno a co Bible označuje jako „velké odpadnutí“ (1 Tm 4,1; 2 Te 2,3). Apoštol Jan varoval, že učení antikrista znamená popření Otce i Syna:

◆ *Kdo je lhář, ne-li ten, kdo popírá, že Ježíš je Kristus? To je ten antikrist, který popírá Otce i Syna. Kdo popírá Syna, nemá ani Otce. Kdo vyznává Syna, má i Otce.*
(1 J 2,22–23)

Avšak korán tvrdí, že kdokoliv věří, že Ježíš je Syn Boží, dopustí se nejhoršího rouhání, které se dá představit. Řekli: „Nejmilostivější zplodil syna!“ Dopustili se nejhoršího rouhání (Korán 19,88). Někteří, jako Anne Holmesová nebo křesťanské „církve“ v Nigérii, totálně popřeli pravost víry a připojili se k tomuto antikristovskému zjevení. Jak mnoha podobne Emerging Church se ještě ukáže. Ale pokud si vybrali oslavu měsíce zasvěceného díkůvzdání Alláhovi jako inspiraci pro takto nestoudnou antikristovskou teologii,

pak si myslím, že můžeme s jistotou říct, že zřejmě ani oni sami nezačali správně.

– Joel Richardson –

SPALOVÁNÍ KORÁNU

Den spalování koránu, který vyhlásil Terry Jones, označovaný v médiích jako „Americký křesťanský, šílený, kontroverzní radikál“ na 11. září, den výročí pádu newyorských dvojčat, vyvolalo odpor a reakce nejen v USA, ale i ve světě. Vyjádření presidenta Obamy, generála Petraeuse i papeže vedlo k nejrůznějším úvahám o rozporech hodnot na všech stranách. Pastorovo příjmení Jones vyvolává ještě jednu vzpomínku na hrůzný čin jmenovce Jima Jonese, který nese odpovědnost za největší masovou vraždu/sebevraždu náboženské skupiny v quyanuském Jonestownu, kdy 18. listopadu 1978 přišlo o život více než 900 lidí.

Jeden z našich dloholetých přátel a náš vzor zaslal nejen nám, ale i ostatním, následující komentář:

✉ *Milý Pavle, nevíme, zda se reverend Terry Jones umoudří a veřejně spalování koránu je jen dočasně odloženo. Podívejme se, proč taková akce není dobrým nápadem ani známkou zdravého rozumu. Tam, kde jsou uloženy hořlaviny a výbušniny, bývá obvykle nápis „Zákaz kouření či manipulace s ohněm“. Takové opatření dává smysl. Zřejmě není nikde na světě výbušnější oblast než ta, kterou označujeme jako muslimský svět. Proč si tedy zahrávat s ohněm v tak výbušném prostředí? Mnozí, počínaje generálem Petraeusem až po papeže, vyjádřili znepokojení, co by mohl tento pyrotechnický nesmysl vyvolat.*

Pokud se někdo chce zbavit nespavosti z muslimského ohrožení, pak by si měl místo spalování koránu, přečíst, co v něm je psáno. Pokud po přečtení prvních stránek neusne, tak brzy pozná, že

30 ZÁPAS O DUŠI

text je plný rozporů a nesrovnalostí. Korán je jich plný. A není divu. Uvědomme si, že Korán byl napsán jedním člověkem v rozmezí asi dvaadvaceti let. Ve srovnání s Bibli, která byla psána v rozmezí přibližně 1500 let, asi 40 různými autory, kteří zapisovali, co jim Bůh Hospodin zjevil, korán nevydává světlo nutné k poznání pravého Boha. Proč z něj tedy dělat pochodeň?

Pálit korán ničemu a nikomu nepomůže. Ten, kdo o něčem podobném uvažuje, by si jej měl nejdříve přečíst. Stačí se začíst a velmi rychle uvidíte a sami odhalíte slabiny a omyly koránu. Pálení koránu je v přímém rozporu s biblickým zlatým pravidlem. Křesťan, který se snížil k tomu, aby korán pálił, se sám blíží k myšlení muslimů, kteří bez rozumu rozsévají nesmyslnou zkázu. Z mého pohledu je to nejen zbytečné a neomluvitelné, ale i nekřesťanské.

Sám jsem korán četl, studoval obsáhlé pasáže, které jsem usilovně analyzoval a pokaždé jsem dospěl k závěru, jak vzácné a moudré je inspirované Boží Písmo. Bible je živé Boží slovo. Myslím si, že mohu říci a dokonce tvrdit, že je mnohem více křesťanů, kteří četli korán, než muslimů, kteří četli Bibli. Kdo četl obojí, zjistí, že obě knihy jsou nesrovnatelné. Z takového poznání plyne, že korán zanikne sám, bez pomoci bratra Jonese. „Nebe a země pominou“, ale jak říká Pán Ježíš: „Má slova nikdy nepominou.“ (Lk 21,33). Spalování koránu není v souladu s přikázáním a slovy Ježíšova Kázání na hoře, kde je psáno: „Já vám však říkám: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. (Mt 5,44) Apoštol Pavel (cituje Izajáše) nás vyzývá, abychom svým nepřátelům místo odvety a pomsty poskytlí jídlo a pití: ♦ Hladoví-li tvůj nepřítel, dej mu jíst, a pokud žízní, dej mu pít. Tím, že to učiníš, shrneš mu na hlavu žhavé uhlí. (Ř 12,20)

Možná, že právě žhavé uhlí bylo inspirované reverenda Jonese. Ale vážně. Spalování koránu může zapálit ohně muslimského rozhořčení. Může způsobit explozi pronásledování křesťanů, kteří přežívají v podzemí muslimského světa. Nedo-myšlená akce pastora Jonese může mít nedozírné následky pro ty, kteří nemají svobodu náboženského vyznání. Pastor Jones nemusí nést s následky svého činu, ale oni ano, a proto lze považovat takový čin za nemorální nedostatek odpovědnosti. V Jeho dlani, Bill.

P.S. Bill Bathman byl v době železné opony zatčen a vyslýchán v Brně při dovozu biblické literatury k nám na základě neopatrné upovídání jednoho z křesťanů. Bill byl následně s rodinou vyhoštěn a jako nežádoucí osoba se do Československa poprvé znovu podíval až v r. 1992. Do dnešního dne je aktivně zapojen do služby a podporuje práci v Polsku a Jižní Africe.

My jen dodáváme verše, které bychom měli mít vždy při ruce ke schlazení horkých hlav z našich řad:

- ♦ Zbraně našeho boje nejsou světské, nýbrž mají od Boha sílu bořit hradby. Jimi boříme lidské výmysly (2 K 10,4)
- ♦ Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce. (Žd 4,12)

– Steigerovi –

VRAŽDY ZE CTI a překvapená Amerika

„Nevím, jestli víte, co je to zabití ze cti,“ těmito slovy začíná článek na internetových stránkách amerických novin Wall Street Journal . Říká je 17letá Rifka Bary, která se s rodinou přestěhovala do Spojených států ze Srí Lanky v roce 2000. Rifka je čtyři roky tajnou křesťankou, ale v červenci 2009 se rozhodla utéct

z domova. Bojí se o svůj život, pokud by rodiče zjistili, že „odpadla od islámu“. Rifka tedy pokračuje: „Tahle víra – nevím, jestli mi rozumíte – je úplně jiná, než si myslíte.“

Své rodiče popisuje dívka jako „oddané muslimy“. „A právě proto mě musejí zabít,“ dodává. Vysvětluje, že podle toho, čemu její rodiče věří, se ona narodila jako muslimka, a to je čest. Tím, že se stala křesťankou, musí být prolita její krev. „Pokud milují Boha víc než mě, musí to udělat, takže mi jde o život, jestli rozumíte,“ dodává Rifka doslova. V současné době se nachází na Floridě, kde jí přijala rodina Blakeyho a Beverly Lorenzových, kteří vedou jednu z tamních církví.

Pro Američany je svědectví Rifky studenou sprchou, kterou zažívají Evropané už delší dobu. Dívka totiž říká: „Chlapci, vy mluvíte o náboženské svobodě? Tak byste měli vědět, že já ji nemám. A nechci zemřít.“ Její případ se dostal před soud v Orlando. Soudce Daniel Dawson rozhodl, že Rifka zatím nebude vrácena rodičům do Ohia, kteří o to žádají. Během vyšetřování bude na Floridě, a to až do dalšího stání, které je naplánované na 29. září.

Právní zástupce Rifky upozornil na to, že otec jeho klientky je v úzkém napojení na islámské kulturní centrum, které je podle něj ve spojení s Muslimským bratrstvem. Mluvící islámského centra to popírá a dodává, že v islámském právu nic jako zabít odpadlíka nefiguruje. S tím souhlasí i Rada pro americko-islámské vztahy, která přišla s vlastní verzí celého případu. Obavy nejsou podle mluvčího na místě – jde jen o jedno velké melodrama pubertální dívky, které zneužívají křesťanští zelóti, stejně jako lidé, kteří podlehli islamofóbií nebo oportunističtí politici.

Noviny Orlando Sentinel uveřejnily článek, který poznamenává, že otec dívky je zlatník, který patří ke střední třídě. Nikdy nebyl zaznamenán žádný případ násilí nebo jeho radikalismu. Celý případ

považuje za tah proti muslimům. Autor článku Mike Thomas nevidí důvod, proč by chtěl otec zabít svou dceru a tvrdí, že Rifka může svobodně vyznávat, co chce. Rifka však pod přísahou u soudu citovala slova svého otce, který byl rozčilen tak, jak ho ještě nikdy neviděla: „Když máš toho Ježíše v srdci, jsi pro mě mrtvá. Už nejsi moje dcera. Zabiju tě.“

Noviny Wall Street Journal se tedy ptají, nakolik může někdo z vnějšího pohledu měřit pravdu a nakolik je odpovědné odmítat Rifčino svědectví jako hysterii dospívajícího adolescenta. A dodává, že ve světě dochází ročně k pěti tisícům zabití ze cti – toto číslo přitom uvádějí velmi mírné odhady organizace OSN. Ženy v islámských zemích a v komunitách přistěhovalců jsou skutečně obětí práva, které počítá s mučením a vraždou jako s nástroji svého prosazení. Bere jím tak základní lidská práva, především samotné právo na život.

Že šaría uznává trest smrti za odpadlictví od islámu, potvrdil v dubnu harvardský kaplan Tahá Abdul Bassír. Jeho soukromý e-mail se dostal na veřejnost a vyvolal značný skandál. Evropané si začínají nebezpečí vražd ze cti uvědomovat, což je v kontrastu s nevědomostí, panující kolem amerického případu. Evropané totiž nemohou ignorovat dívky, které pro sebe žádají stejnou svobodu, jakou poskytují hostitelské země. Příběhy útěků z domova a následně navrácení těchto uprchlíků zpět rodičům, kteří slibují odpuštění, se totiž až příliš často změnily v odevzdání bezbranných obětí do rukou popravčích.

V roce 2006 byla v Londýně zavražděna 20letá Banaz Mahmodová, kterou její strýc a otec zabil poté, co jí policie odmítla poskytnout ochranu. V roce 2002 byla na pařížském předměstí zaživa upálena 17letá Sohani Benzianová. Letos v dubnu (r. 2009 – pozn. red.) se dostal za mříže 20letý Turek, který měl napadat, bí

a nakonec zabít svou sestru, když se dozvěděl o jejím potratu. Evropané před těmito titulkami neuniknou, takže policie na kontinentu hledá společnou strategii v boji proti tomuto fenoménu. Rada Evropy vydala v červnu varování, že vraždy ze cti jsou na vzestupu, hlavně ve Francii, Švédsku, Holandsku, v Británii a v Turecku.

Francie vyvinula sociální síť, jež by měla obětem pomáhat. Právě zde žije největší muslimská menšina v Evropě. Podobně postižené dívky jako je Rifka v Americe tam naleznou útočiště a specializované poradce například z organizace Hlas žen. Ve Francii by Rifčino svědectví nebral nikdo na lehkou váhu, konstatuje deník Wall Street Journal. Na videu se jí novinář ptá: „Myslíš si, že je to jenom vyhrožování, nebo by to skutečně udělal?“ Rifka odpovídá: „Kolik takových případů ještě potřebujete? Máte jich stovky.“ Deník tedy končí otázkou, kolik takových dívek, jako je Rifka, bude ještě muset zemřít?

– Daniel Raus –
www.nabozenstvi.com

DAŇOVÁ POHÁDKA

Milé děti, dnes si povíme něco o daňových úlevách. Nebojte se toho názvu, vysvětlíme si to tak, že tomu bude každý rozumět.

Žilo bylo deset pánů, kteří spolu chodili každý den do restaurace na oběd. Za oběd měli pokaždé zaplatit dohromady přesně 1000 korun. Pánové se dohodli na tom, že se na té tisícovce budou podílet tak, jak platí daně. Takže první čtyři, ti nejchudší, neplatili nic. Pátý zaplatil 10 korun, šestý 30 korun, sedmý 70 korun, osmý 120 korun, devátý 180 korun a desátý, ten nejbohatší, 590 korun. Takhle to šlo celé roky a nikdo si nestěžoval.

Až jednou hostinský přišel s tím, že jim dá slevu a bude po nich chtít každý

den za oběd jen 800 korun místo 1000, protože jsou to stálí zákazníci. To bylo od něho moc hezké. Jak si ale rozdělit těch ušetřených 200 korun? Kdyby každý z deseti pánů platil o 20 korun méně, prvních pět pánů by dokonce dostávalo peníze za to, že chodí na oběd. Hostinský jim navrhl, aby se o úsporu podělili podle toho, v jakém poměru platí za oběd. Vzal si papír a tužku a začal počítat. Vyšlo mu toto: Pátý pán už nebude muset platit nic, stejně jako první čtyři, takže 100 % úspora. Šestý bude platit 20 korun, místo 30, ušetří 33 %. Sedmý bude platit 50 místo 70 korun, ušetří 28 %. Osmý pán zaplatí 90 místo 120 korun a ušetří 25 %. Devátý zaplatí 140 místo 180 korun, takže ušetří 22 %. Desátý pán, nejbohatší, bude platit 490 místo 590 korun. Úspora 16 %. Každý z těch šesti na tom bude lépe než předtím, a ti první čtyři mohou i nadále jíst zadarmo.

Jak se ale vzápětí ukázalo, velké nadšení ten návrh nevyvolal. „Takže já z těch 200 korun dostanu jen 10?“ křičel šestý pán, ukázal na desátého, nejbohatšího, a pokračoval: „A tenhle ten dostane hned 100!“ „To je pravda!“ křičel pátý pán, „Já ušetřím jen 10 korun, ale on desetkrát víc!“ „Opravdu!“ přidal se sedmý, „takže jemu stovku a mně jen dvacku?!“ Rozkřičeli se i první čtyři pánové: „A my nedostaneme vůbec nic? Jak k tomu přijdeme? Zase jsou na tom nejhůř ti nejchudší, jako vždycky!“ A všech devět se vrhlo na toho desátého a ztloukli ho.

Příštího dne se desátý pán u oběda neobjevil. Nijak jim to nevadilo, prostě si sedli a jedli bez něho. Když ale došlo k placení, zjistili zajímavou věc: Všichni dohromady neměli ani polovinu sumy, kterou zrovna projedli. A pokud mezi tím neumřeli hladu, tak se tomu diví dodnes.

A takhle, milé děti, funguje daňový systém. Pokud dojde k daňové úlevě, mají z toho nejvíce ti nejbohatší. Pokud by ale museli platit příliš, může se stát, že se

příští den u našeho stolu neobjeví. Ve Švýcarsku, v Karibiku a i jinde na světě je spousta pěkných restaurací...

– internet –

PRŮBĚŽNÝ SYSTÉM – cesta do záhuby

Inspirujme se přirozenými procesy.

Průběžný systém financování důchodů je výsledkem sociálního státu z šedesátých let na Západě a komunistického režimu. Ale ani sociální stát, ani komunistický režim již nejsou, nejen proto, že to někdo nechtěl, ale proto, že je prostě odnesl čas, asi tak jako odnáší řeka pírk. Jsou neobnovitelné a již nikdy nebudou, leda by se vrátily materiální a politické poměry dávno zaniklého světa předchozí generace. To je možné jen v pohádkách. Přesto nám tu někteří politikové vykládají pohádky o tom, jak socialistické poměry zase obnoví nebo alespoň udrží. Lidé rádi věří pohádkám a potom na to doplácují. Takovou pohádkou je udržitelnost průběžného důchodového systému.

„Čas oponou trhnul a změněn svět.“

Zcela nová scéna nastoupila a starý dobrý kapitalistický systém musel být vytažen ze zákulisí, aby zachránil, co se dá, když pohádka zklamala a lidé začali křičet, že císař je nahý. Jenže nikdo si netroufl změnit některé atributy sociálního státu, protože to nebylo populární a politici vždy chtěli být zvoleni. Výsledkem je astronomický státní dluh.

Jsou věci, které jsou přirozené, a proto jsou věčné, nemusí sice stále působit, ale v pozadí vždy existují a je možno je vytáhnout, případně se přihlásí o slovo samy. Zákon přirozeného výběru platí pro celou přírodu a tržní mechanismus je jeho derivátem v oblasti hospodářství. Prostě lidé a jejich produkty soutěží o materiální prostředky stejně jako vlaštovky na nebi o svoje komáry. Ta silnější jich nacytá více a užívá svoje holátka, ta slabší třeba

ani hnízdo nezaloží nebo samička hned snese vajíček méně. Čím blíže je lidská společnost přírodě, tím je stabilnější, poměry jsou předvídatelnější, lidé se více snaží a pokrok je hned vidět. Čím více lidé chtěli přírodní zákonitosti změnit, tím hůře pochodili. Ve volné přírodě socialismus neexistuje, je výmyslem člověka, proto lze zvířátka žijící v komunismu potkat jen v zoologické zahradě za drátem klecí.

Nyní nás už odmítli v kleci žít a vypustili do volné přírody, ale mnozí stále chtějí zobat v kleci bez námahy. To nejde dohromady, protože chovatele si děláme sami a časem se projeví nesmyslnost takového postoje. Rodiče živí svoje děti a jejich děti se musí potom starat o svoje již nepracující rodiče. Tak je to přirozené u všech společenských tvorů a člověk se tomu nevyhne, protože pro něj platí stejné zákonitosti. Lidské nepřirozené výmysly jsou obvykle výhodné jen pro někoho, člověk prostě přirozené principy svým rozumem nenahradí a nejspíše vymyslí zase jen další nesmysl nebo něco účelového, či sloužícího jen některé skupině lidí. Pokud si někdo myslí, že bude zobat na úkor někoho jiného, nepochopil přirozené principy. Když není dost mladých lidí a staří mají stále větší nároky a je jich neúměrně více, přirozená obměna generací prostě nějak selhala a společnost spěje k těžké krizi a problémům. Proč najednou není přirozená obměna generací? Protože na rozdíl od minulosti nejsou přirozené poměry a nejsou přirozené vztahy mezi generacemi. Přirozenost mimo jiné zanikla také tím, že mladí pracující lidé nežíví svoje rodiče, ale armádu anonymních důchodců, o jejichž zásluhách nejsou přesvědčeni.

Důchodový systém je prý založen na pojistění, tedy že si někdo celý život platí a potom dostává podle toho, kolik si platil, tedy podle zásluhovosti. To ovšem není pravda už z principu. Peníze, které si prý pojistětec během života odkládal, odlo-

34 ZÁPAS O DUŠI

ženy nejsou, ztratily se v platbách bývalým důchodcům nebo bůhví kam. O pojištění tedy nejde a celý systém s pojištěním nic společného nemá. Je to jakýsi hybrid, nesmysl, výmysl sociálního státu z doby, kdy bylo důchodců několik a davy mladých lidí na ně pracovaly. Tehdejší tvůrci systému předpokládali, že to tak zůstane, důchodců bude poskrovnu, většina jich zemře v prvních letech důchodu a davy mladých budou každý den putovat přes brány fabrik na směnu, aby tam vyrobily z tisícovek výrobků několik kusů navíc pro důchodce. Jenže změnilo se téměř vše. Jednak davy mladých prořídly absolutně a z jednotlivých důchodců se stala armáda. Ale také se u nás vyrábí jen velmi málo, většina lidí je zaměstnána ve službách a prodeji a vůbec spíše žije z nějaké renty, těžko si udržuje svoji vysokou úroveň, kterou dosáhla za konjunktury a nehodlá se jí vzdát.

Někdy je slyšet námitka, že více mladých lidí by znamenalo jen více nezaměstnaných a stejně by to státu nepomohlo. To je samozřejmě velmi omezená úvaha. Více lidí také více spotřebuje a tím více práce pro druhé vytvoří. Tam, kde jsou lidé, přijde i kapitál. Víme, že jiné země jsou zalidněnější a přesto mají průměrnou nezaměstnanost přibližně shodnou s naší. Více mladých by neznamenal větší nezaměstnanost, z více platů a zisků by bylo více daní a tím i více peněz pro stát a jeho sociální projekty. Málo mladých – to je samozřejmě katastrofa.

Stále tu ovšem existuje socialistická představa zděděná ze sociálního státu, že je možno bohatým vzít a chudým dávat. Oh, jak je to jednoduché! Prostě skásnu boháče a je to! Když to fungovalo kdysi, proč by to nemohlo fungovat dnes? Ale i tady se svět změnil zásadně a pochopení této změny je ještě obtížnější než té předchozí. Populističtí politikové v prvním případě mlčí, v tomto případě mlčí. Nechtějí totiž připustit, že skásnout boha-

té a více vydělávající nelze. Většina bohatých už zavětřila a zmizela v zahraničí. Nebo tam mají peníze. Pokud by se nasadily daně výrobním podnikům výrazně vyšší než v okolních státech, přenesou výrobu do jiného státu a zde nechají jen nezaměstnané. Na rozdíl od dřívějšíka jsou hranice otevřené a výrobky není nutné vyrábět v zemi, kde se prodávají. Jestliže někdo začne lidem slibovat nesmysly a myslí to vážně, což obvykle demonstruje spoluprací s komunisty, znamená to hned, že i mladí lidé se začínají připravovat k odchodu. Přestanou spojovat svoji existenci s touto zemí, učí se jazyky, ohlíží se po práci v cizině a přemýšlejí jak tam zakotvit. Zvláště když vidí, že ani v budoucnosti není šance to změnit. Armáda důchodců, kteří si navíc ve starém systému vydobyli vysoké důchody, čeká na to, jak začne mladé ždímat, jak budou platit, až se z nich bude kouřit. Dále budou muset platit jejich astronomický dluh. Jediné štěstí je, že v jiných zemích to není příliš odlišné. Jinak bychom je tu už po vystudování (za státní peníze) neuviděli. Daně by platili jinde a na jiné důchodce.

Můžeme si o hospodářské transformaci devadesátých let myslet cokoliv, ale tenkrát přece jen byla naděje k lepšímu. Mnoho lidí zůstalo, mnozí se dokonce vrátili, přesto, že to nebylo příliš zázračné. Naděje čeká hodně. Co s nadějí v zemi, kterou čeká hospodářský kolaps, který se blíží nezadržitelně s každým dalším procentem důchodců navíc, s každou stomiliardou dluhu navíc a se snižujícím se procentem mladých? A potom ještě Paroubkovy řeči, jak skásne každého, který trochu více vydělá. To je už mnohdy jen kapka, který přeteče pohár. Každý mladý, který uteče, zanechá ostatním mladým na krku větší zátěž. Ta opět přiměje další mladé aby odešli, a tak až k úplnému zhroucení, protože tu zůstanou nejspíše jen ti nejméně schopní.

Komunisté věděli, proč měli na hranicích odstnaté dráty.

A tady nastává otázka: jak to řešit? Nalézá se řešení uvnitř stávajícího systému? Na to je nutno odpovědět zcela jednoznačně: Uvnitř stávajícího systému řešení není. Musí přijít něco zcela jiného, založeného na zcela jiných principech. Společnost se musí zcela jasně zbavit socialistických principů, všech těch posledních představ o přerozdělování a je nutno se vrátit k principům přirozeným, k přirozené návaznosti generací, k přirozeným vazbám mezi lidmi. Bude to obtížné, ale čím dříve se to udělá, tím menší budou ztráty, které jsem shora naznačil.

Přirozený důchod znamená, že je pro jednotlivého důchodce odvozen od prostředků našetřených během života a od práce odrostlých dětí. V praxi by to znamenalo, že si každý našetří; to nemusí být zrovna do fondů, ale peníze je možno třeba uložit do nemovitostí nebo akcií nebo prostě kamkoliv, kde jsou uchovány. Stát v tom může pouze pomáhat a hlavně tyto prostředky hlídat, aby se neztratily. Myslím si, že by stát mohl peníze na důchody umisťovat třeba do dálnic, na kterých by potom byla nasazena myta, nebo do podobných podniků (energetiky).

Dané dětí mohou částečně jít rodičům (třeba už od padesáti let) od určitého věku odrostlého dítěte (třeba od 30-ti let). Přirozené je, aby se ve výši důchodu zobrazil počet dětí a jejich „kvalita“ (výše výdělků), zároveň, aby bylo výhodnější mít děti dříve (nikoliv brzy), což má svoje biologické důvody a také prostor k vyšší natalitě.

Přirozený důchod navazuje na další opatření v rámci návratu přirozenosti, protože nepřirozená socialistická společnost nemůže trvale existovat. Přirozené vztahy mezi lidmi znamenají také přirozenou obnovu generací. Přirozený důchod k tomu přispívá. Je přirozené, že povede lidi k zamyšlení nad počtem dětí, které

vychovávají, nad tím jak jim poskytnout co nejlepší startovací podmínky do života, aby co nejvíce vydělávali. Víím, že by to všechno mělo být samozřejmé, ale jak vidíme, není, stát to musí svými zákony a autoritou povzbudit.

To ovšem nebrání, aby stát nevyplácel sociální podporu ve stáří (nikoliv důchod), která by mohla být shodná pro každého, kdo odpracoval 35 let a dožil se věku 65 let. Tato by poskytovala základní životní potřeby tomu, kdo si nenašetřil a nemá děti, případně má ale ty nepracující resp. vydělávají velmi málo. Samozřejmě, že obce by též musely vytvořit domovy a další podpůrná zařízení. Výjimky pro lidi, kteří se zasloužili o stát, jsou také možné a jejich sociální podpora ve stáří by mohla být vyšší.

Stání zaměstnanci měli vždy podstatně menší platy než pracující v soukromé sféře. Jejich hlavním platem byla jistota. Ta byla důležitější než plat, protože státní zaměstnanec se musel opírat o autoritu státu ve sporech s bohatými a mocensky silnými subjekty. Jediným trestem mohlo být přeložení. Součástí jistoty byly státní byty s levným nájemným a penze. Tato metoda byla velmi efektivní a její navrácení je více než potřebné v racionalizaci nákladů státní správy, zdravotnictví a školství. Předpokladem výhody ovšem je, že státní penze u ostatních nejsou.

Stávající důchodci mající přiznaný důchod by jej dostávali ve shodné výši, nicméně se domnívám, že by se měl najít způsob jak jej postupně přibližovat ke stejné úrovni, protože takový důchod totiž nikdy nebyl a není zásluhovou kategorií, ale sociální podporou. Vysoké důchody na základě předchozích platů ve stávajícím systému nepovažují za mravné a právo na ně neexistuje.

Je otázkou, co znamená život v chudobě. Jakoby to bylo dehonestující označení. Nicméně si nemyslím, že lidé, kteří se nijak o svůj blahobyt nezasloužili, by

museli v blahobytu žít. Dehonestující nemusí být život v malém nájemním nebo sociálním bytě nebo v penzionu, bez auta a vlastního bytu nebo vily. Starší počítač, televize a mobil jsou integrální součástí života, samozřejmostí za levný peníz, a domnívám se, že do života v chudobě patří. Prostě v té chudobě, která není chudá, ale jen materiálně omezená. Je otázkou zda je to chudoba. A na tu by měl mít právo každý. To ovšem chce především charitativní, nikoliv rovnostářské myšlení.

– *Vlastimil Podracký, Konzervativní listy* –

EKONOMICKÉ MYŠLENÍ

Jana Kalvína

Není vůlí Pána, abychom stáli jako kusy dřeva, nebo abychom měli ruce založené a nic nedělali: nýbrž máme využívat všechnen náš talent a výhody, které nám propůjčil. Je sice pravda, že největší část naší práce pochází z Božího prokletí; avšak i když by si lidé stále udrželi nedotčenost svého prvotního stavu, Bůh by nás musel zaměstnat, stejně jako vidíme, jak byl Adam postaven do zahrady v Edenu, aby ji ošetřoval. (Jan Kalvín)

Reformátor Jan Kalvín měl zcela odlišné názory na mnoho socio-ekonomických otázek, než nabízela do té doby stále ještě převládající aristotelsko-tomistická filosofická tradice. Jeho pohled na ekonomickou aktivitu se s postupem reformace rozšiřoval do nových a nových odvětví, v důsledku čehož o něm Max Weber v 19. století mohl říci, že Kalvín byl otcem moderního kapitalismu – tedy toho, jak kapitalismus vnímáme dnes.

Rozpoutala se téměř celé století trvající diskuze o smysluplnosti tohoto označení, na jejímž konci bylo ostří těch Weberovských tezí otupeno, nicméně v průběhu polemik vyšlo jasně najevo, že Jan Kalvín převratně zasáhl do společenského a ekonomického chování lidí, a že jeho učení v kombinaci s dalšími

faktory umožnilo vznik kapitalistické společnosti. Lze bez nadsázky říci, že otisk mravních norem Jana Kalvína zapisoval o sto padesát let později skotský profesor etiky Adam Smith do svého ‚Bohatství národů‘, což se zde pokusím alespoň do jisté míry přednést.

Tyto diskuse však z pochopitelných důvodů české prostředí zcela minuly a například ve většině úvodů do sociologie či dějin ekonomického myšlení myšlenky Jana Kalvína zcela scházejí. I ty nejlepší české práce většinou nechávají mezi krátkou kritikou zmínkou o Tomáši Akvinském a merkantilistů v 17., resp. Adamem Smithem v 18. stoletím tři staletí ekonomického vzduchoprázdna. Příběh nepokračuje a čtenář podvědomě pocítuje středověk a raný novověk jako pověstné Jiráskovské temno, ze kterého nás vysvobozují až od křesťanství rádooby oddělení David Hume a Adam Smith. Schází často jakékoliv propojení těchto věd s etikou či náboženstvím, z něhož vzešly.

Soukromé vlastnictví

Jan Kalvín přijal jednoznačné instituci majetku, která je pro naše chápání stěžejní, jako instituci Rohem ustanovenou a bohatství jako Boží dar. Věděl, že Bůh chce, aby lidé žili v dostatku, ba dokonce, aby měli víc, než bezprostředně potřebují. Tak byla podle Kalvína země stvořena – jako prostředí naplněné bohatstvím, které má člověk využívat ke svému prospěchu. Jde o Boží dar, který má člověk dobře spravovat, aby „všechno, včetně člověka, odráželo Boží slávu jako zrcadlo“. Tento dar má nejen vyvolávat vděčnost vůči Bohu, ale různost obdaření má zároveň umožňovat harmonické mezilidské vztahy plynoucí ze vzájemné komunikace a pomoci.

Kalvín současně jednoznačně říká, že vlastnictví je spojeno se správcovstvím, s obděláváním, s prací, která jediná mu dává oprávnění. Pro Kalvína je spojení mezi prací a vlastnictvím zřejmé: to první

je podstatou a legitimizuje to druhé. Práce znamená píli, vytrvalost, zásadovost, svědomitost a další vlastnosti, které se líbí Bohu. Zdá se, že Kalvínův jasný příklon k soukromému vlastnictví je podmíněn právě tím, že rozšiřování vlastnictví je zejména založeno na práci, jako ukazuje v komentáři k 20. kapitole Exodu: „Pro zachování lidské společnosti je nezbytné, že by každý měl mít to, co je jeho vlastní; někteří by měli získat majetek obchodem, jiní skrze dědičné právo, další na základě obdarování. Každý by měl zvyšovat svůj podíl v poměru k vlastní píli, nebo tělesné síle či jiné kvalifikaci. Zkrátka politická vláda potřebuje, aby se každý mohl těšit z toho, co mu patří.“

Stejně tak Kalvín považuje za zřejmé, že člověk, který nepracuje, žije v bídě a nedostává se mu ani základních věcí. Kritizuje však nejen nečinnost, ale i předstírání a nedostatečnou práci, když prohlašuje, že „zanedbávat své povinnosti vůči zaměstnavateli je forma krádeže“. Zároveň nedá na zdání a kárá ty, kterých se obyčejně nařčení z nečinnosti netýká: „(Ap. Pavel) se z dobrého důvodu bouří proti tomu, co se na první pohled nezdá, totiž, že zatímco jsou senátoři pracovní, dělník, nebo člověk žijící prostým životem, nežije zcela v zahálce, ale rád by měl svoji netečnost vstupenkou ke svatosti.“

Solidarita

Dalším důležitým postřehem je, že lidé jsou různí ve svých schopnostech a obdarování. Jak bohatí, tak chudí jsou stálou a integrální součástí společenství. A stejně tak přetrvávají dvě zákonitosti, které ve svých důsledcích narušují řád společenství. Za prvé, že chudým člověkem se snáze opovrhne a jsou oklešťována jeho práva, a za druhé, že bohatý člověk má častěji sklony k pyše a usurpování moci. Těmto dvěma pravidlům má zabráňovat podle Kalvína především stát. Zároveň Kalvín sám nabízí řadu mravních norem, které mají této snaze napomoci.

Znovu je tu v Kalvínově chápání bohatství člověka ve vztahu ke společenství. Kalvín říká: „Ti, kteří dávají, by neměli být pouze radostní a vděční, ale měli by se sklonit k tomu, u kterého vidí potřebu pomoci a pociťují soucit s jeho neštěstím tak, jako by ho sami prožívali a nesli, bez jakékoliv starosti o odměnu od příjemce.“ Zároveň se vyhnul veškerým legalistickým nárokům a sporům i o to, kolik se má dávat chudým.

Když se podaří nějakým způsobem i omezit tato dvě velká nebezpečí, a zároveň každý podle svého povolání pracuje na díle, které mu Bůh přidělil, tak se podle Kalvína utváří ve společnosti řád, a cílem tohoto řádu, tohoto uspořádání i je, aby bylo možno v takové společnosti žít podle Božího zákona. V případě, že k tomu nedochází a tento cíl není naplňován, vzniká sociální situace blízka Hobbesovu pojetí, že člověk se člověku stává vlkem, chudí nenávidí i sebe navzájem a společnost se bortí!

Takže: bohatství je dobré, je odvozeno od práce a stát principiálně nemá i sociální úlohu – tu vidí Kalvín ve společenství křesťanů. Jinými slovy, Kalvín nezavádí žádné sociální pojištění, on jednou rukou pohání do práce a druhou rukou napomíná k dávání. Je smutné, že dnes je pojem solidarita užíván v úplně jiném významu, než v mnoha předchozích staletích – dnes mluvíme o mezigenerační solidaritě, o solidaritě „prostřednictvím“ státního rozpočtu. Nic takového nikdy nebylo – solidarita je svobodný akt svobodného člověka, není to vynucená věc.

Pokud použijeme dnešní hodnocení pro tehdejší Kalvínův zápal v těchto věcech, tak je to spíše pravicová rétorika. Na druhou stranu on to byl, kdo v Ženevě zavádí nejrůznější sociální programy, například prosazoval využití městských prostředků k mnohým účelům, zasazoval se o správný chod a financování všeobecné městské nemocnice, která sloužila záro-

veň jako sirotčinec, starobinec, chudobinec. Usiloval, aby lékařská praxe byla pro chudé zdarma. Snažil se ovlivňovat platy vyplácené městskou pokladnou zejména učitelům, regulovat maximální pracovní dobu, zavádět jakousi cenovou regulaci, protože Ženeva byla plná uprchlíků z rekatolizované Itálie a z Francie zmítané náboženskou válkou. Ceny chleba, vína, masa, jakožto základních potravin musely být po určitou dobu pevně stanovené.

Obchod a zisk

Přečteme-li si Kalvínův komentář k podoběnsství o hřívnách z 19. kapitoly Lukášova evangelia, můžeme se dobrat k možné až překvapivému závěru: „Víme, že Pán neuděluje všem stejnou míru obdarování, ale uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce, takže jedni vynikají nad druhými. Ba co více, Bůh, když určil každému jeho místo, udělil mu přirozené dary, dal mu taky ten či onen příkaz, zaměstnal ho řízením záležitostí, povýšil ho do různých úřadů, vybavil ho dostatkem způsobů, jak být výborně užitečný a předložil mu příležitost.“ V téhle pasáži už lze dobře vidět kostru jiného Kalvínova konceptu, a tím je povolání pro službu, pro obchod a podnikání.

Je-li tomu tak, že lidé mají různé schopnosti a dokonce různé úkoly, dané přímo od Boha, pak specializace je v Božím plánu a svobodný trh a obchod – umožňující směnu výsledků těchto specializovaných činností – je zcela nezbytný, legitimní, ba dokonce Bohem chtěný.

Obchod je dobrý, neboť umožňuje vzájemnou komunikaci lidí. Pro obchod je zároveň nutná důvěra. Obchodník se podle Kalvínových komentářů musí vcítit do logiky a uvažování svého obchodního partnera, což jej následně ovlivňuje. Obchod je možný jen v rámci vzájemných závazků a důvěry. Ve vztahu mezi obchodními partnery pak Kalvín doporučuje psanou obchodní smlouvu, aby nedocházelo k roztržkám a aby byla zachována jednota.

Shrňme tedy Kalvínovy myšlenky: možnost svobodně nakládat se svým majetkem, jako výsledkem své práce považuje Kalvín za něco zcela přirozeného. Každý člověk má pracovat, lidé mají různá obdarování, specializují se a trh je efektivní a dobrý, ba nezbytný pro směnu výsledků práce. Vzniká tak vzájemná komunikace a obchod, který umožňuje lidem poznávat potřeby druhých a svojí prací je naplňovat. Je nutná vzájemná důvěra, ale Kalvín se zasazuje o existenci psaných obchodních smluv.

To jsou v podstatě základy klasického liberalismu. Než však začneme Adama Smitha a klasické liberály obviňovat z nějakého plagiátorství, ukažme si jednu důležitou věc: Jan Kalvín píše o tom, že máme cílevědomě pracovat na tom, abychom sloužili druhým a byli jim ku prospěchu a vyprošovat si „neviditelnou ruku Boží“ k této pomoci. Zisk je pak spravedlivou odměnou, stejně jako náklonnost společnosti.

Až Adam Smith po dvou stech letech, kdy už zčásti vyprchalo náboženské nadšení středních tříd z nově nabyté svobody podnikání, objevil, že můžeme být motivováni i záporně – tj. naším sobectvím a touhou po zisku. I přesto tento systém funguje. O tom je právě onen Smithův nejnámější citát, že vůbec netušíme nic o veřejném blahu, nehodláme ho činit, myslíme jenom na náš zisk, na nic jiného, a přesto k veřejnému blahu přispíváme – a možná efektivněji – než kdybychom to tak zamýšleli. To je úvaha Adama Smitha, ne Kalvína, pro toho by byla naprosto nemyslitelná.

Zdá se tedy zřejmé, že podmínky pro to, čemu se dnes říká ekonomický liberalismus, byly v Ženevě či Amsterdamu nesrovnatelně lepší, než v jiných částech světa té doby. Stejně tak je zřejmé, že jestliže filosofie *laissez-faire* se objevila, jak dokazovali někteří historici (pravděpodobně právem) v důsledku rozšíření

Kalvínova učení mezi střední třídou, pak se objevila jako jakási úchylnka, cestou, která nebyla zamýšlena.

Lichva a úrok

Vyhnu se nyní tomu, o čem hovořil pan profesor Sokol, tedy popisovat kritický postoj církevních otců a celé rané církevní tradice k otázkám úroku a zadlužování. Tento postoj morálního odsudku trval až do onoho 16. století, kdy Kalvín psal své první traktáty. Kalvín byl za to své pojetí úroku odsuzován. Dokonce protestantští bratři mu říkali: „Prosím tě, hlavně to nikde neříkej nahlas, to bychom se zesměšnili.“ Bylo to zkrátka v tehdejší společnosti hluboce zakořeněno.

Lichvou bylo tehdy všechno, cokoliv bylo více než 0%, byla lichva. Celkově se ekonomickými tématy o úloze peněz, úroku a rozdělování důchodu teoreticky a prakticky Kalvín zabýval přes 20 let, od roku 1541 minimálně do roku 1564. Jeho texty nejsou ekonomické, ale teologické a v praktické oblasti vycházejí z jeho pastorační práce. Održeně od jejich biblického základu a poměřovány pouze svými socioekonomickými dopady, jim není možno zcela správně porozumět.

Kalvín rozdělil biblické pasáže na dva okruhy: První okruh tvoří texty, které rozlišují mezi Židy a pohany, ve druhém jsou pak všechny ostatní texty. U první skupiny Kalvín ukazuje, že se texty vztahují k židovskému politickému řízení. Tvrdí, že právě to, že mohla být od pohanů bez dalšího požadována lichva (úrok), dělá zákon dobově podmíněný. Postavení Židů by bylo neudržitelné, říká Kalvín, kdyby nemohli využívat úrok vůči národům, které jej měly za běžnou věc. Tím, že podle novozákonní tradice jsou si rovni Žid i pohan a mají stejný přístup k Bohu, není nikdo cizinec a příslušnost k určitému národu není důležitá. Společenství není zrušeno, ale je jinak definováno. Zákon, který nenaplní tyto potřeby, není možné brát doslova, je však nutné

zamýšlet se nad jeho cílem. Tím bylo podle Kalvína zamezit krutosti a tvrdosti lidí při jednání s jinými lidmi.

Prakticky je to vyjádřeno i druhou skupinou veršů (např. Ex 22,24; Lv 25,35–38; Dt 23,20; Lk 6,35). Text v evangeliu podle Lukáše, kde Kristus své následovníky povzbuzuje, aby milovali své nepřátele a činili jim dobře, „půjčovali a nic nečekali nazpět“. (Lk 6,35) byl brán jako nezpochybnitelný zákaz půjčování na úrok. Kalvín ale nesouhlasí: „Kristus pokračuje, aby nám ukázal, o kolik více žádá od svého lidu: milovat nepřátele, prokazovat nezištnou lásku, půjčovat a nic nečekat nazpět. Teď vidíme, že slovo nic je nesprávně vysvětlováno jako odkazující na lichvu, nebo na jakýkoliv úrok, který má být přidán k půjčce, zatímco Kristus jen vyzývá, abychom upřímně plnili naše úkoly, a říká nám, že zjištěné skutky nemají hodnotu v Božích očích. Není to tak, že by úplně zakazoval jakýkoliv laskavý skutek, který je prokazován s nadějí na odměnu; ale ukazuje, že takové skutky nemají žádnou váhu jako svědectví o lásce.“

Podle Kalvína právě štědrost a to, že nehledí prvotně na zisk, ale na vztah s člověkem, křesťany odlišuje. Zároveň ukazuje, že ani tato pasáž nesvědčí pro zákaz půjčování na úrok, jako spíše povzbuzuje k lásce a zavrhuje vypočítavost. Už zde je patrný Kalvínův výklad v tom smyslu, že verše o lichvě se vlastně týkají jen vztahu bohatý – chudý. Tento pohled pak uplatňuje u všech biblických pasáží z druhé skupiny.

Lze tedy shrnout: Kalvín rozlišuje mezi půjčkou z nouze, kde křesťan musí uplatnit co největší štědrost a ostatními půjčkami. V Bibli podle něj není explicitně vyjádřeno všeobecný zákaz půjčování na úrok. Ten se týká pouze vztahu lichvář – chudák. Starozákonní text z Deuteronomie je určen do situace starozákonních Židů a jeho doslovná aplikace v nové situaci, kdy jsou vyvoleni lidé všech národů,

není možná. Co zůstává a je dokonce posíleno, je hlubší záměr a význam těchto textů, vyjádřený i zlatým pravidlem: „Jak byste chtěli, aby lidé jednali s vámi, tak vy ve všem jednejte s nimi; v tom je celý Zákon i Proroci.“

V praktické rovině Kalvín jednoznačně chápe, že „zisk není v samotných penězích, ale ve výnosu z jejich použití“. Chápe, že když „jsou peníze zavřené v truhle, nemohou být plodné“. A že „získávají svůj význam a hodnotu pouze ve vztahu k člověku a práci“. V tomto bodě Jan Kalvín jednoznačně a prokazatelně ruší aristotelsko-tomistickou filosofickou tradici. Peníze nejsou sterilní, ale platí zákon ekvivalence: „Jestliže by si nějaký bohatý muž při penězích, který si přeje koupit kus půdy, měl půjčit část požadované sumy, neměl by zároveň ten, kdo peníze půjčuje, obdržet část příjmů z farmy, dokud mu vše nebude vráceno? Denně se vyskytuje mnoho takových případů, ve kterých, pokud je brána v úvahu spravedlnost, není úrok o nic horší než výnos.“

Dopady změny učení

V Ženevě tedy lichva není nyní nezákonná, pokud není v rozporu se spravedlností a bratrskou jednotou. Z tohoto výroku lze usuzovat na podmínky, kterými Jan Kalvín navrhoval omezit úvěrování ve městě. Vycházejí z biblického textu i rozumové úvahy, stanovil sedm pravidel, z nichž některé zde již byly uvedeny:

1. Úrok nesmí být brán od chudých, kteří potřebují půjčku na věci základní potřeby.
2. Nikdo nesmí být tak hnán ziskem z úroků, že pohrdne potřebami chudých.
3. Nikdo nesmí jít za hranice spravedlnosti vykládané podle zlatého pravidla.
4. Dlužník musí mít ze své půjčky zisk stejný nebo větší než věřitel.
5. Boží zákony, nikoliv světské vhledy (insights), vládnují půjčování peněz.
6. Úvěry slouží také veřejnému dobru.
7. Zákony kraje určují úrokovou sazbu.

Co nám z toho dnes zbylo? Nic jiného, než ta sedmička – centrální banka stanovuje výši úrokové sazby.

Dalším zákonem bylo, že nikdo nesměl žít pouze z půjčování peněz. Existence bankéře byla pro Kalvína nemyšlitelná, neboť by žil pouze z ovoce práce jiného člověka. To bylo pro reformátora v protikladu k Božímú příkazu pracovat. Kalvín si je však vědom nemožnosti stanovit přesné podmínky, byt se o to v Ženevě snaží tak, aby byla ve všech případech smlouva o úročeném úvěru spravedlivá. Proto odkazuje obě smluvní strany na jejich svědomí a na biblické zlaté pravidlo.

Několik slov závěrem

Úroková míra byla stanovena Radou města Ženevy v roce 1543 na 5 %. V únoru 1547 bylo městskou radou přijato „Nařízení pro dohled nad sbory v zemi“, na kterém spolupracoval Kalvín i s dalšími duchovními. To obsahovalo i článek o lichvě: „Nikdo nebude půjčovat na úrok nebo se ziskem větším než pět %, pod trestem konfiskace kapitálové sumy a povinností dát příslušnou náhradu podle potřeb daného případu.“ Na této úrovni vydržela úroková sazba až do roku 1557, kdy vzrostla o 0,67 %. V mezidobí klérus intervenoval podle zásady, že je z etického hlediska lepší stanovit úrokovou míru příliš nízko než příliš vysoko. Zároveň byli, byť nepříliš často, pokutami trestáni občané, kteří překračovali stanovenou úrokovou míru. Po pádu a vyplundrování Lyonu v průběhu francouzských náboženských válek se město stalo finančním centrem s lokálním významem, ale bylo zároveň přímo ohroženo válkou. Aby si Ženeva zajistila potřebné peníze pro případnou vojenskou kampaň, těžce se zadlužovala v Basileji a Bernu. Volné prostředky v mezidobí využívala k směnným obchodům a úroková sazba byla stanovena na 10 a v sedmdesátých letech až na 12 %.

Od okamžiku, kdy lidé přestali vnímat půjčování peněz jako oblast ležící mimo

zisk, ale jako legální způsob tvorby bohatství, snažili se jej využít. S trochou eufemismu lze říci, že Kalvínovo volání po odpovědnosti za Bohem svěřené hřivny nebylo lidmi oslyšeno. Na co bohatí lidé investující své peníze naopak neslyšeli, bylo reformátorovo volání po štedrosti a bezúročných půjčkách, ačkoliv odměnou jim měly být účinné přimluvné modlitby chudých. Chudí tak v Ženevě dostávali almužny, ale úvěry i pro rolníky byly za úrok.

Díky Kalvínově legitimizaci zisku z úroku se jeho následovníci a podobně většina protestantského světa, postupně zbavili dosavadního podezřívavého pohledu na svět peněz a ekonomické vztahy vůbec. Konstituovala se řada menších finančníků, kteří nabourávali monopol velkých bankovních domů včetně Vatikánu, stejně jako jinou vírou monopolizovaných židovských bankéřů, jejichž význam tak upadá. Dopad všeobecné přístupnosti úvěru na rozvoj podnikání a obchodu byl enormní. Postupně se, také pod vlivem dalších částí reformátorova učení (učení o předurčení, o spasení z pouhé víry, o povolání do služby, aj.), konstituovala střední třída a jejím prostřednictvím to, co nazval Max Weber duchem kapitalismu.

– PhDr. Ing. Tomáš Evan, Ph.D., –
předseda Christian College, o.s.
TEXTY 11/2009, www.jinaskola.cz

JE BOŽÍ VŮLE, ABY BYLI všichni lidé spasení?

✉ Dobrý deň,
som kresťan (Bratská jednota baptistov)
zo stredného Slovenska. Browsevaním
po nete som sa dostal na stránku
<http://zod.reformace.cz>. Doteraz som
o vás žiaľ nič nepočul.

Veľmi ďakujem za vaše články. Zaujal
ma článok z čísla 62 od brata Pavla Steigera:
„Podvojné predurčení“. Rozumiem
tomu, že človek je následkom hriechu

skazený natoľko, že sám od seba nedokáže ani uveriť. Uznávam a poddávam sa Božej zvrchovanosti. Boh je ten, ktorý si pritiahne, koho chce (J 6,44). Existuje niekoľko biblických textov, z ktorých viac vnímame Božie rozhodnutie vybrať si, koho chce, a zas z iných akoby bolo cítiť, že predsa len záleží na slobodnej vôli človeka (rozpor medzi arministickým a kalvinistickým pohľadom).

Ak tomu dobre rozumiem, píšete, že Kristus sa obetoval a zomrel len za vyvolených, pri ktorých teda je Jeho obeť účinná, pretože prináša spásu. Chcel by som vás poprosiť o reakciu a vysvetlenie, ako mam v tejto súvislosti chápať napr.:

◆ Lebo to je dobré a príjemné pred našim Spasiteľom Bohom, ktorý chce, aby **všetci** ľudia boli spasení a prišli k poznaniu pravdy. Lebo je jeden Boh, jeden aj prostredník Boha a ľudí, človek Kristus Ježiš, ktorý dal sám seba ako **výmenné za všetkých**, svedectvo to vo svojich časoch. (1 Tm 2,3–6)

Tento text mi znie, akoby Kristus zomrel ZA VŠETKÝCH, pretože Boh chce, aby VŠETCI boli spasení, teda akoby na slobodnej vôli človeka záležalo aspoň na 50 %. Rozumiem, že človek sa nebudemôcť vyhovárať, že neuveril kvôli tomu, že mu to Boh nedal, pretože človek vo svojej slobodnej vôli (porušený hriechom, mŕtvý, neschopný) sa sám dobrovoľne rozhoduje otočiť sa Bohu chrbtom. A my, ktorí sme uverili, môžeme jedine ďakovať Bohu, že nás vo svojej milosti znovuzrodil, aby sa nám mohol zaskviať Kristus. Napriek tomu mi táto téma nie je jasná a kým som nevedel, že existujú minimálne dva pohľady (arministický vs. kalvinistický) na túto vec, tak som o tom ani veľmi nerozmýšľal. No teraz si vlastne nie som istý, k čomu sa viac prikláňam, alebo či na to Biblia dáva jasnú presvedčivú odpoveď.

Budem veľmi rad, ak mi odpoviete. Budem čakať. Ďakujem. V Božej milosti

42 ZÁPAS O DUŠI

Jsem autorem článku „Podvojně předurčení“, proto odpovídám. Děkuji pisateli za jeho velmi zdvořilý a chápavý e-mail. Před lety mi lidé spílali, argumentovali citově a jednostranně. Vždy uvedli jen ty zdánlivě protirečící si verše, ale nevyložili ty, o které se opírala moje úvaha. Jsem vděčný, že se časy mění. Podíváme se na tuto problematiku obecněji. Bible si nemůže protirečit. 1 Tm 2,3–6 skutečně vypadá, jako by učil, že v Božím plánu je, aby byl každý člověk, bez výjimky, spasen, protože za všechny, bez výjimky, Kristus zemřel. Takto jednoznačně bych jej jistě vyložil, kdyby proti několika takovýmto veršům nestály v převaze tucty veršů, které naznačují opak. Jestliže něco učíme na základě veršů x, y, z, potom s nimi musíme zharmonizovat zdánlivě protirečící verše a, b, c. Verše nesmí být vykládány osamoceně, mimo kontext celé Bible, knihy, kapitoly a bezprostředního okolí. Jestliže se s tímto nevypořádáme v každé biblické oblasti, potom nám zbývá buď příklon k izolovaným veršům x, y, z nebo a, b, c, což je hlavní důvod, proč máme v křesťanství tolik denominací. Jen několik příkladů:

Oblast víry:

- ◆ *Oni mu řekli: „Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen ty i všichni, kdo jsou v tvém domě.“ (Sk 16,31)*

Kdybych znal jen tento verš, tak jsem přesvědčen, že víru v Krista vyvolávám v sobě sám ze sebe, a že všichni v mém domě, nájemníky nevyjímaje, budou spaseni, protože jsem JÁ uvěřil. Jinde ale Bible učí:

- ◆ *Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřítáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. (J 6,44)*

A zjišťuji, že ani já, ani obyvatelé mé domácnosti, včetně nájemníků, nejsme schopni vírou přijít ke Kristu, pakliže ho Otec nepřítáhne, jinde – nevyvolí.

Oblast hledání Boha:

- ◆ *Bůh to učinil [stvořil] proto, aby jej lidé hledali, zda by se ho snad nějakým způsobem mohli dopátrat a tak jej nalézt, a přece není od nikoho z nás daleko. (Sk 17,27)*

Vypadá to jakoby veškeré Boží stvoření a ustanovení Bůh učinil proto, aby Jej lidé hledali, pátrali po Něm a nakonec Jej našli sami svým přemýšlením a logickým uvažováním. Jinde ale Bible učí:

- ◆ *Jak je psáno: Nikdo není spravedlivý, není ani jeden, nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha. (Ř 3,10–11)*

Takových příkladů najdeme tucty a tucty. Nebo si uvědomme, jak „na věky“ bychom vykládali úseky Starého zákona, kdybychom je viděli osamoceně, bez výkladu Novým zákonem:

Aronovské kněžství mělo být „trvalé kněžství“ (Ex 40,15) a pominulo ve věčném kněžství Kristově.

Velikonoce měly být „provždy“ svátkem (Ex 12,14) a pominuly ve věčné oběti pravého velikonočního Beránka.

Všechny chrámové obřady, rituály a služby měly platit „provždy“ (Ex 27,21) a byly jen dočasným předobrazem věčné Kristovy služby.

Sobota byla „provždy“ (Ex 31,16–17) platným znamením a byla jen dočasným obrazem věčného odpočinku v Kristu.

Znamení obřízky bylo „věčné“ (Gn 17,13) znamením. Bylo to znamením „věčného“ slibu, že Abrahamovo potomstvo obdrží zemi (Gn 17,8) a bylo to jen dočasné znamením věčného obřezání srdce – znovuzrození.

Mohli bychom pokračovat dlouho. Bez kontextu jsou mnohé verše pouhou polopravdou; a jen lež je vědomě a účelově vydává za celou pravdu. Dále jsme viděli, že slova „na věky“, „věčně“ nebo „provždy“ nemusí znamenat věčnost konkrétního předobrazu, nýbrž předznamenávají věčnost skutečnosti, kterou je Kristus. Nudíme se tedy, že slova „všichni“

a „všechny“ téměř nikdy nechápeme univerzálně (ve všeobecném smyslu), ale téměř vždy partikulárně (v osobním, konkrétním, vyhraněném smyslu).

◆ *To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všichni [pantas] lidé došli spásy a poznali pravdu. Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, který dal sám sebe jako výkupné za všechny [panton], jako svědectví v určený čas. (1 Tm 2,3–6)*

Jestliže řekneme nebo napíšeme: „Na mistrovství světa ve fotbale se do Jižní Afriky sjel celý svět“, tak tím vůbec nemyslíme, že každý člověk, co je na světě, bez výjimky, jel do Jižní Afriky. Vymežující kontext sportovní hry a konkrétnost země to vylučuje, ačkoliv jsme řekli „celý svět“. Po mistrovství řekneme nebo napíšeme: „Všechna mužstva se již vrátila domů“ a vůbec tím nemyslíme všechna fotbalová mužstva světa, bez výjimky, obzvlášť ne to české, které tam ani nebylo. Kontext nám takové chápání nedovoluje. Když řekneme, že Michaela Jacksona znal celý svět, tak toto prohlášení nebereme doslovně, já jsem jej neznal do roku 1986, a to jsem žil tehdy v USA. Když se na Letné sejde celá Praha, tak nikdo nemá na mysli Pražáky všechny, bez výjimky, do posledního, ale muže, ženy, děti, staré, mladé, vysoké, krátké, hubené, tlusté, chytré, hloupé, z každé čtvrti – prostě všechny bez rozdílu... Když mi na vrakovišti řeknou, že mají všechny součástky do Octavie, tak mi na mysl vůbec nepřijde, že mají všechny součástky do Octavie, které na světě byly kdy vyrobeny, ale že mají z každého druhu součástky alespoň jeden kus. Když filatelista sbírá všechny švýcarské známky, jako můj otec, tak nemyslí všechny, co byly kdy vytištěny, ale přál by si mít z každé švýcarské edice alespoň jeden kus.

V 1 Tm 2,3–6 je v řečtině pro „všechny“ slovo *pas*. V biblickém řeckém lexiko-

nu má číslo 3956 a jeho význam vykládá buď individuálně jako „každý, kterýkoliv, všichni, všechny věci“ nebo kolektivně jako „některý ze všech druhů, tříd, skupin, čeledí atd.“. Slovu *všichni, pas*, můžeme tedy rozumět několika způsoby:

1. Univerzálně, zahrnuje všechny bez výjimky, všechny ze všech tříd. Tento význam se vyskytuje jen výjimečně.
2. Všichni z jedné třídy.
3. Někteří ze všech tříd.
4. Někteří z mnoha, ale ne všech tříd.
5. Mnozí bez ohledu na třídy.

Kraličtí překladatelé tomuto slovu *pas* rozuměli dokonale, proto jej v překladu z roku 1613 přeložili jako *všelijací*. Když si přečteme z původní Bible kralické 1 Tm 2,1–6, tak nabudeme úplně jiného dojmu, „všichni bez výjimky“ nás ani nenapadnou:

◆ *Napomínámť pak, aby především činné bývaly pokorné modlitby, prosby, svatě žádosti a díky činění za všelijaké lidi, Za krále i za všecky v moci postavené, abychom tichý a pokojný život vedli ve vši zbožnosti a šlechetnosti. Nebo toť jest dobré a vzácné před spasitelem naším Bohem, Kterýž chce, aby všelijací lidé spaseni byli a k známosti pravdy přišli. Jedent' jest zajisté Bůh, jeden také i prostředník Boží a lidský, člověk Kristus Ježíš, Kterýžto dal sebe samého mzdu na vykoupení za všecky, na osvědčení časem svým. (1 Tm 2,1–6)*

Slovo *všichni* snad nikdy nechápeme absolutně. Tak mu rozumí každý běžný člověk, včetně pisatelů a překladatelů Bible:

◆ *Ježíš chodil po celé Galileji, učil v jejich synagógách, kázal evangelium království Božího a uzdravoval každou [pasan, všelijakou] nemoc a každou [pasan, všelijakou] chorobu v lidu. (Mt 4,23)*

Mohli bychom přeložit „všechny nemoci a všechny choroby“, protože zde řečtina používá slovo *pas*. V přirozeném kontextu ale víme, že Ježíš nejenže neprošel kaž-

44 ZÁPAS O DUŠI

dý čtvereční metr Galileje, ale že také neuzdravil naprosto všechny choroby bez výjimky, ale jen všechny ty, se kterými při procházení přišel do styku. Proto překlad „každou“ je výstižnější než „všechny“.

◆ *V Jeruzalémě byli zbožní židé ze všech [pantos, všelijakých] národů na světě. (Sk 2,5)*

Byli tam také židé z Ameriky, Číny, Austrálie? Určitě nebyli. Tedy někteří židovští jednotlivci z mnoha národů světa, které jsou pak v textu níže vyjmenovány.

Další příklad:

◆ *Vidí, jak se z otevřeného nebe coby snáší; podobalo se to velké plachtě, kterou spouštějí za čtyři cípy k zemi. Byly v ní všechny [pasta, všelijaké] druhy živočichů: čtvernožci, plazi i ptáci. Tu k němu zazněl hlas: „Vstaň, Petře, zabíjej a jez!“ Petr odpověděl: „To ne, Pane! Ještě nikdy jsem nejedl nic, co poskvňuje a znečišťuje.“ (Sk 10,11–14)*

Český překlad už upřesnil, aby pas nebyl chápán univerzálně pro všechny živočichy. Řečtina totiž doslovně říká: ...kde byli všichni [pasta] čtvernožci... Určitě v plachtě nebyly ani ovce, ani hovězí dobytek, ten byl čistý a taky měl čtyři nohy.

◆ *Hřích použil tohoto přikázání jako příležitosti, aby ve mně probudil všechnu [pasan] žádostivost; bez zákona je totiž hřích mrtev. (Ř 7,8)*

Všechna žádostivost přece nesídí jen v Pavlovi. Je mnoho žádostivosti, která sídlí ve mně a ve vás. Všechna žádostivost přece nemůže sídlit v jednom člověku.

◆ *Láska k penězům je totiž kořenem všeho [panton, všelijakého] zla; v honbě za nimi někteří zbloudili z cesty víry a sami si způsobili nesčetná muka. (1 Tm 6,10)*

Opavdu uvěřá všechno zlo z lásky k penězům? Kolik zla je spácháno z nenávisť, žárlivosti, zlomyslnosti nebo ze sexuální zvrhlosti, které nemusí mít s láskou k penězům nic společného?

Můžeme tedy, ve světle předchozích úvah, bezpečně říci, že bychom 1 Tm 2,3–6 neměli chápat univerzálně (bez výjimky), měli bychom je chápat partikulárně, konkrétně, osobně (bez rozdílu) takto: *To je dobré a vítané u našeho Spasitele Boha, který chce, aby všelijací lidé [všechn tříd bez rozdílu] došli spásy a poznali pravdu. Je totiž jeden Bůh a jeden prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš, který dal sám sebe jako výkupné za všechny [druhy lidí], jako svědectví v určený čas.*

Jestli se vám tento výklad zdá být přitažený za vlasy, pokračujme souběžnými verši, které jsou naprosto jasné a mají nepochybně jednoznačný výklad, totiž, že všichni, bez výjimky, nejsou Bohem vyvoleni:

◆ *A kdyby Pán nezkrátil ty dny, nebyl by spasen žádný člověk. Ale kvůli svým vyvoleným zkrátí ty dny. (Mk 13,20)*

◆ *Mojžíšovi řekl: „Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji.“ (Ř 9,15)*

◆ *Ale ten, který mě vyvolil už v těle mé matky a povolal mě svou milostí, rozhodl se zjevití mně svého Syna, abych radostnou zvěst o něm nesl všem národům. (Ga 1,15–16)*

◆ *V něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tvář. Ve své lásce nás předem určil, abychom rozhodnutím jeho dobroty byli skrze Ježíše Krista přijati za syny. (Ef 1,4–5)*

◆ *On je ten, v němž se nám od Boha, jenž všechno působí rozhodnutím své vůle, dostalo podílu na předem daném poslání. (Ef 1,11)*

◆ *Víme přece, bratři Bohem milovaní, že patříte k vyvoleným. (1 Te 1,4)*

◆ *Stále musíme děkovat Bohu za vás, bratři milovaní od Pána, že vás Bůh jako první vyvolil ke spáse a posvětil Duchem a vírou v pravdu. (2 Te 2,13)*

- ◆ *Který nás spasil a povolal svatým povoláním ne pro naše skutky, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti, kterou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy. (2 Tm 1,9)*

Jestliže výše uvedené důkazy stále nepřesvědčují, podívejme se dále na bezprostřední kontext našeho textu:

- ◆ *Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, modlitby, přímlyvy, díkyvzdání za všechny lidi, za vládce a za všechny, kteří mají v rukou moc, abychom mohli žít tichým a klidným životem v opravdové zbožnosti a vážnosti. (1 Tm 2,1–2)*

Pavel požaduje, abychom se modlili za všechny lidi. Opravdu za všechny v univerzálním smyslu, bez výjimky? Osmdesátiletý život má kolem dvě a půl miliardy vteřin. Dva požehnané osmdesátileté životy by tedy byly příliš krátké, aby utroušily vteřinu trvající modlitbičku za každého dnešního lidského živáčka planety bez výjimky. I kdyby si všichni křesťané rozdělili všechny zbylé nekřesťany tak, aby se modlitba za jednoho nezdvajila u dvou modlitebníků, tak se stejně „nedomodlí“. Pavel neměl a technicky ani nemohl mít na mysli modlitby za všechny lidi bez výjimky. Pavel měl jasně a bez jakékoliv pochyby na mysli modlitby za všechny třídy, skupiny lidí, bez rozdílu. Nedělejte rozdíl mezi těmi, kteří jsou vám příjemní a těmi, kteří jsou vám nepříjemní. Modlete se dokonce i za tak často nenáviděné vládce. Modlete se za všechny třídy lidí i za ty třídy lidí, s kterými jste v neshodě. Modlete se i konkrétně za ty, které znáte. V tomto smyslu Pavel pokračuje, aby všichni lidé, i vládcové byli spaseni. Viděno českýma očima, Bůh chce, aby byli spaseni někteří Romové, Rusové, Maďaři, Rumuni, Vietnamci, Ukrajinci, černoši i někteří lidé ze Strakovky, aby byli spaseni někteří lidé z jakékoliv etnické, politické, hospodářské nebo profesní vrstvy, tedy i z KSČM. Proto nám vkládá do

srdce, abychom se za ně modlili. Lidé ze všech tříd světa budou spaseni, protože Bůh tak miloval všechny druhy lidí světa, ať jsou Číňani nebo Hotentoti, muži nebo ženy, pohané nebo židé, páni nebo kmáni, aby žádný z nich, kdo v Něho věří, nezahynul, ale měl život věčný, protože v Kristu není mezi lidmi rozdíl. Kristus maže třídy. Boží království je beztřídní, je v něm jen jedna třída – v Kristu. Bůh chce, aby Jeho lid z množiny celého lidstva poznal pravdu, která je v Kristu. Bůh přece nechce, aby byli spaseni bez výjimky i všichni ti, kdo v něho nikdy neuvěří.

Když jsme si rozebrali bezprostředně předcházející kontext, prozkoumejme také bezprostředně následující kontext:

- ◆ *Byl jsem [proto] ustanoven hlasatelem a apoštolem tohoto svědectví – mluvím pravdu a nelžu – učitelem pohanů ve víře a v pravdě. (1 Tm 2,7)*

Až do vzkříšení Pána Ježíše Krista, byla Boží milost v podstatě hlášána jen židům. Pavel se ale stal apoštolem pohanů:

- ◆ *Teď mluvím k vám pohanům. Sám jsem přece apoštol pohanů a jsem na svou službu náležitě hrdý. (Ř 11,13)*

Byl si dobře vědom, že Bůh má svůj vyvolený lid ve všech pohanských národech. Pavel věděl, že Boží milost již není vymezena jednomu národu, ale všem národům. Všeobecnou spasitelnou Boží milost chápal tak, že Bůh má v úmyslu spasit všechny lidi bez rozdílu ať jsou to vládci (1 Tm 2,1–2) nebo pohané (1 Tm 2,7), ale ne každého jedince bez výjimky. Abychom se ujistili, že Pavel měl přesně toto na mysli, potvrdíme to jeho ústy:

- ◆ *ale pro volané, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. Pohledte, bratří, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených; (1 K 1,24–26)*

46 ZÁPAS O DUŠI

Ale nějací jsou, proto se modlete za všechny „moudré“, mocné a urozené (1 Tm 2,1–2).

Podívejme se ještě na jednu otázku. Jestliže **všichni lidé** v 1 Tm 2,4 znamená všechny, bez výjimky, potom kontext diktuje, že Ježíš Kristus v 1 Tm 2,6 dal sám sebe jako výkupné také za všechny, bez výjimky, za každého člověka, který kdy žil, žije nebo bude žít. Zopakujme si text:

◆ **aby všichni lidé došli spásy a poznali pravdu. ... který dal sám sebe jako výkupné za všechny, jako svědectví v určený čas.** (1 Tm 2,4,6)

Boží slovo ale zřetelně učí, že Ježíš nezemřel za všechny, bez výjimky, ale za všechny, které vyvolil Otec, kteří patří do jeho těla, církve, chrámu, ...

◆ **Muži, milujte své ženy, jako si Kristus zamiloval církev a sám se za ni [pouze církev] obětoval,** (Ef 5,25)

◆ **Porodí syna a dáš mu jméno Ježíš, neboť on zachrání svůj lid [pouze církev] od jejich hříchů.** (Mt 1,21)

◆ **Vždyť i Kristus dal svůj život jednou provždy za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás [pouze církev] přivedl k Bohu. Byl usmrcen v těle, ale obživen Duchem.** (1 Pt 3,18)

Jestliže Ježíš Kristus zemřel za všechny, bez výjimky, jestliže podstoupil potrestání třeba za Himmlera, vykonavatele konečného řešení židovské otázky, proč Otec Synovo zástupné utrpení za tuto lidskou zrůdu nepřijal? Proč Otcův hněv stále spočívá na všech mimo Krista, přestože je prý Ježíš Kristus vykoupil? Není snad Synovo vykoupení pro Otce dost dobré?

Není místo, abychom vypsali desítky a desítky veršů, které učí, že Syn zemřel jen za církev, své tělo. Ježíš před svou smrtí neprosil za všechny lidi ze světa bez výjimky, ale prosil Otce za vyvolené, za jistou třídu, třídu lidí, v které se oslaví svou smrtí:

◆ **Zjevil jsem tvé jméno lidem, které jsi mi ze světa dal. Byli tvoji a mně jsi je dal;**

a tvoje slovo zachovali. Nyní poznali, že všechno, co jsi mi dal, je od tebe; neboť slova, která jsi mi světil, dal jsem jim a oni je přijali. V pravdě poznali, že jsem od tebe vyšel, a uvěřili, že ty jsi mě poslal. Za ně prosím.

Ne za svět prosím, ale za ty, které jsi mi dal, neboť jsou tvoji; a všechno mé je tvé, a co je tvé, je moje. V nich jsem oslaven. (J 17,6–10)

Tyto jasné verše musí být v souladu s 1 Tm 2,6, v kterém výkupné za všechny musí tedy znamenat – výkupné za všechny, které Ježíš Kristus dostal od Otce. Jestli je tomu tak, potom všichni lidé v 1 Tm 2,4 znamená – všichni vyvolení Otcem.

Našemu čtenáři můžeme tedy na závěr bezpečně odpovědět, že člověk a Bůh se nepodílejí na spáse každý z 50 %. Vyvolení Otcem, Spasení Synem a znovuzrození Duchem je jednostranná 100 % Boží tvorba jako veškeré viditelné a neviditelné stvoření všeho jsoucna – bez výjimky. Spasený člověk je, bez osobní zásluhy, duchovně nově stvořen Bohem stejnou svrchovanou Boží vůlí a mocí, jež jej již dříve stvořila tělesně, bez osobní zásluhy, v životě matky:

◆ **Svou obětí odstranil zákon ustanovení a předpisů [první smlouvu], aby z těch dvou, z žida i pohana, stvořil jednoho nového člověka [skrze novou smlouvu], a tak nastolil mír.** (Ef 2,14b–15)

◆ **Mé nitro zformovalo ty sám, v lůně mé matky jsi mě tkal.** (Ž 139,13)

Biblické verše tedy musí být vždy vykládány v kontextu. Vytržené verše z kontextu jsou jen polopravdou, svádí a zavádějí zmatek mezi upřímně věřící.

–pst–

(inspirace Internet, R.C. Sproul, G. Volker, M. Cervinka, D.N. Steele, C.C. Curtis a další)

Náš Bůh je v nebesích a všechno, co chce, koná.

Žalm 115,3

2. Zimní konference Zápasu o duši a Poutníkovy četby

Co je evangelikální?

Program konference

- 9³⁰–9⁴⁰ přivítání, zahájení
- 9⁴⁰–10¹⁵ **Reformační ‚Solas‘ jako základ evangelikalismu** (Štěpán Rucki)
- 10¹⁵–11⁰⁰ **Sola Scriptura – Jedině Písmo** (Jerry Farnik)
- 11⁰⁰–11¹⁵ přestávka
- 11¹⁵–12⁰⁰ **Solus Christus – Jedině Kristus** (René Drápala)
- 12⁰⁰–14⁰⁰ *Společný oběd (pro účastníky bude zajištěn v místě)*
- 14⁰⁰–14⁴⁵ **Sola Gratia – Jedině milostí** (Jaroslav Kernal)
- 14⁴⁵–15³⁰ **Sola Fide – Jedině vírou** (Jan Suchý)
- 15³⁰–15⁴⁵ přestávka
- 15⁴⁵–16³⁰ **Soli Deo Gloria – Jedině Bohu sláva** (Pavel Steiger)
- 16³⁰–17⁰⁰ ukončení

Konference se uskuteční v sobotu **22. ledna 2011 v Brně**, v modlitebně Wesleyánské církve, Dusíkova 5, Brno – Lesná.

Na konferenci bude představena kniha Dr. Martyna Lloyd-Jonese – Co je evangelikální? Účastníci tuto knihu obdrží zdarma.

Vzhledem k omezené kapacitě, ke společnému jídlu a knize pro účastníky, je nezbytně **nutné zaregistrovat se** na konferenci a to nejpozději **do 14. ledna 2011** (nebo do vyčerpání kapacity konferenčních prostor).

Závazné přihlášky posílejte písemně na adresu redakce, nebo emailem (zapasodusi@gmail.com), nebo použijte webový formulář na stránkách Zápasu o duši (<http://zod.reformace.cz/konference>). Do přihlášky uveďte jméno a příjmení, adresu, e-mail a sbor, který navštěvujete.

Konference je zdarma. Na pokrytí nákladů bude v průběhu konference provedena sbírka.

Rozmnožuj a rozšiřuj!

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek
a případné připomínky, názory, náměty nebo
články adresujte na:**

zapasodusi@gmail.com

Nebo na adresu: **Zápas o duši**
Veslavínova 14
400 11 Ústí nad Labem

Telefon do redakce: (+420) 411 440 021

**Dobrovolné příspěvky pošlete přiloženou složenkou
nebo převodem z účtu**

**Jako variabilní symbol použijte číslo
uvedené na Vaší etiketě**

Název účtu: ZOD - HCJB World Radio
KB Pohořelec 152/3, 11800 Praha Hradčany
Číslo účtu: 96538621 / 0100

<http://www.reformace.cz> nebo <http://zod.reformace.cz>

**Můžete poslouchat nebo si stáhnout několik
set audio pořadů nejen z produkce HCJB, ale i z produkce TWR •
Přečtete si všechny ZODY od roku 1989 • Přečtete si desítky úvah**
• **Podívejte se na vznikající složku s elektronickými knihami •**
Ve složce o Ekvádoru najdete mnoho zajímavostí

HCJB vysílání v Rádiu 7 (www.radio7.cz)

pondělí 23³⁰-0⁰⁰, středa 15³⁰-15⁴⁵, čtvrtek 5⁰⁰-5³⁰

ZÁPAS O DUŠI © vydává ZOD - Zápas o duši, HCJB World Radio
Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 6, IČ: 41605012

Redakce a administrace: Veslavínova 14, 400 11 Ústí nad Labem

Šéfredaktor: Jaroslav Kernal

Redakční rada: Radovan Hynek, Petr Papež, Klára Steigerová, Pavel Steiger,
Iva Suchá, Jan Suchý

Číslo 106, vyšlo 15. října 2010, ev. č. MKČR: E 11180

Tiskne PBtisk s. r. o., Dělostřelecká 344, 26101 Příbram

Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**

ISSN 1804-2880